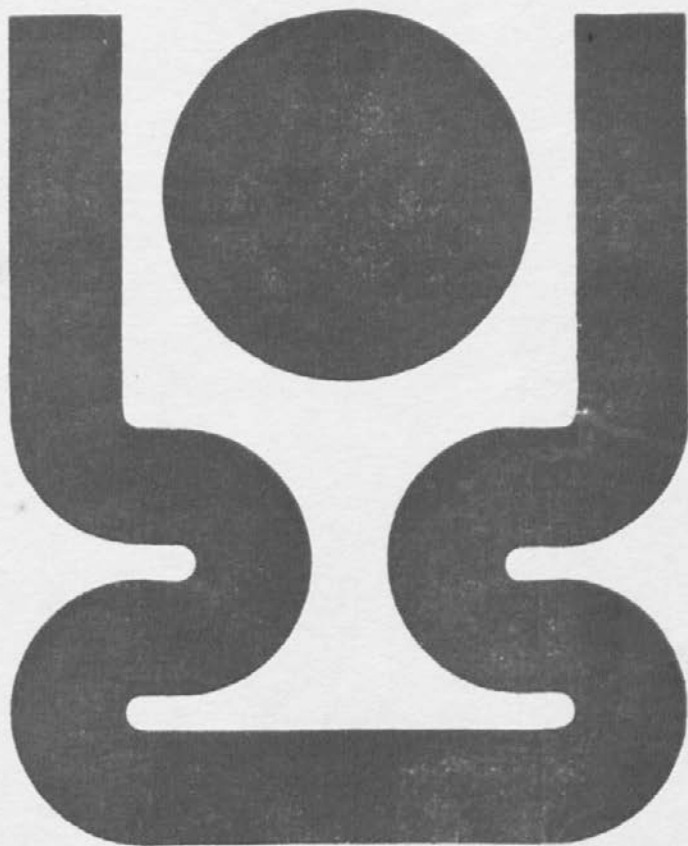

MISLI

LETO XXII.

DECEMBER, 1973

ŠTEVILKA 12

**"LJUBITE SE
MED SEBOJ,
KAKOR SEM
VAS JAZ LJUBIL"**

(Jan 15, 12)

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

- Bog pa misli drugače . . . — stran 337
Izseljenčeva božična pesem — Ljubka Šorli — stran 338
Spomin na obisk — Mirka Žerjal — stran 339
Četr stoletja je za nami . . . — Karel Mauser — stran 340
Indija se oglašča — P. Stanko Poderžaj D.J. — stran 341
Božični dnevi na Slovenskem — Janez Primožič — stran 342
S slovensko pesmijo širom Avstralije — Ludvik Klakočec — stran 344
Naš sveti večer — Po W. Bauerju Anica Srnc — stran 345
Še o naši zamejski Primorski — Lučko Mozetič — stran 346
P. Bazilij spet tipka . . . — stran 348
Izpod Triglava — stran 350
Zaključek Apostolskih del — zadnji članek p. Bernarda — stran 352
Fordov božič 1893 — Jaka Naprošen — stran 354
Nocoj (pesem) — Mirko Kunčič — stran 355
Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 356
Odmevi p. Bernardove smrti — stran 358
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 358
Naše nabirke — stran 360
V tišini iskanja (pesem) — Danica Novak — stran 361
Z vseh vetrov — stran 362
Kotiček naših malih — stran 364
Križem avstralske Slovenije — stran 365

NAROČI IN BERI!

- PAPEŽ JANEZ DOBRI (življenjepis) — cena 75 c.
JEZUSOVO ŽIVLJENJE (François Mauriac) — ce-
na \$1.—
MATI MLADIH CERKVA (Franc Svoljšak) — cena
50 centov.
PLAMTEČI OGENJ (življenjepis W. Hünermanna
o Piju X.) — cena 75 centov.
KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in na-
vade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena en
dolar.

V Argentini je izšla knjižica **TEHARJE SO TLA-
KOVANE Z NAŠO KRVJO**, ki z izjavami živih prič
opisuje strašne teharske dogodke v letu 1945. Dobite
jo pri MISLIH za ceno 50 centov.

Iz ZDA smo prejeli novo pošiljko **BELE KNJIGE**,
ki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do
maja 1945 ter vsebuje okrog 10.000 imen v tem od-
dobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena
pet dolarjev.

oOo

Iz Kanade pa je dospel prvi del življenjepisnega ro-
mana o škofu Frideriku Baragu: **LE ENO JE POTREB-
NO**. Spisal Karel Mauser. Cena vezani knjigi \$3.—,
broširani \$2.—.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakomu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

BOG PA MISLI DRUGAČE . . .

ZA VSE ČASE nedoumljivo dejstvo: betlehemski hlevček! Da si Bog za rojstvo svojega učlovečenega Sina ni poiskal kaj boljšega, da je Odrešenika sveta vleklo ravno v jasli med živali in pastirje! . . . Mar niso božja pota za našo naduto človeško pamet zares nerazumljiva, da ne rečem skoraj smešna?

Lahko si predstavljam, kako so ljudje po ulicah Betlehema, ali pa Jeruzalema, velemesta za tiste čase in takratne razmere, majali z glavami: "Pričakovani Mesija v hlevčku? Nemogoče! . . ." Kar vidim posmehe po kraljevih palačah, morda na sijajnem rimskem cesarskem dvoru. Saj so morali zgodbo kristjanov o rojstvu Kralja kraljev vzeti le za grobo šalo. Bog v hlevčku . . .

Človek še danes kar noče verjeti, kaj si je za svoj rojstni kraj izbral vsemogočni Bog. Zato božič raje obhaja v praznični obleki. Ljudje hočejo za praznike boljše jedi, sladkarij, pijače v izobilju . . . Jaslice izginjajo iz naših družin, da nas ne spominjajo pri našem hlastanju po boljšem na revščino hlevčka. Mnogi hočejo ravno v teh dneh pokazati, da nekaj imajo in so zmožni nakupiti bogatih daril. Domovi se svetijo in udobnosti, da ne rečem razkošju . . .

Danes so moderne ankete — pa se naj še sam poslužim modernega jezika! Če bi Bog razpisal pred Odrešenikovim rojstvom anketo in stavil človeškim otrokom vprašanje: Kako bo, ko bo učlovečeni Bog prihajal med vas? — Kakšne odgovore bi dobil?

Ko bo prihajal med nas Bog, se bo vsa zemlja zasvetila. Vsepovsod se bo zjasnilo in svetlobe na zemlji ne bo več konca. Bog vendar ne more ostati skrit. Ljudje se bodo zbirali od vseh strani ter ga molili. Prihajal bo z veliko močjo in slavo . . . Tako bi odgovorili nekateri.

In drugi: Ko bo Bog prišel na svet, bo minula vsa beda in težav ne bo več, niti bolezn. Dolina solz se bo spremenila v raj. Nič več nam ne bo treba delati in trpeti . . .

Bog na svet ne more priti kot človek. Saj Bog je Bog in ne more bivati kot eden izmed nas, človeških otrok . . . Tako bi modrovali tretji.

Take in podobne odgovore bi beležila anketa.

Bog pa bi se smejal v svojih božjih sklepkih: "Nobeden, tudi najpametnejši med vami, ni uganil božjih načrtov. Kajti moje misli niso vaše misli in moja pota niso vaša pota. Kakor je nebo vzvišeno nad zemljo, tako se razlikujejo moje misli od človeških . . ."

In Bog je prišel res drugače kot so ga ljudje pričako-

vali. Zapustil je svoj nebeški dom, da je za nas postal brezdomec. Začel je svoje zemsko življenje z mrazom in lakoto in uboštvo. Za njega ni bilo prostora v betlehemskih prenočiščih. Kot nezaželjena se je morala njegova noseča Mati zateči iz mesta na kraj, kjer so nočevali pastirji in živina... "Ko je vse naokrog objemal globok molk in je bila noč v svojem teku na pol pota, je prišla Tvoja vsemogočna Beseda, o Gospod, iz nebes, s kraljevega prestola..." moli sveta Cerkev v božični noči. Da, prišel je v tihoti noči, ko je vse spalo, prišel v revščini hlevčka. Kot pravi človeški otrok, z jokom lačnega. Ogrela ga je materinska ljubezen, a nuditi mu ni mogla druga kot skromne plenice in otep slame v jasliah...

Najbolj nerazumljivi dogodek v svetovni zgodovini! Pa obenem tako poln na edinstven način prikazane božje ljubezni, da mu že zato moremo verjeti.

Bratje in sestre! Kjer se končna človeška modrost, tam se božja začne. Bog prihaja navadno po drugi poti, kot si mislimo. Prihaja tako, kakor si sam izbira, prihaja takrat, kadar najmanj pričakujemo. A prihaja. Tudi danes, tudi v teh dneh spominov na prvo božično noč. Če mu le hočemo dati mesto, če ga le hočemo iskreno sprejeti.

Pravijo, da je danes svet mrzel in zakrit v temo. Mrzlo in temno je tudi v srcih mnogih. A ni tako temne in hladne noči, da bi je ne mogel ogreti in razsvetliti prihod Gospodov. In ni tako revnega hlevčka, da bi ga ne mogel obogatiti Bog sam. On, ki je našel pot v betlehemski hlevček, bo našel vrata tudi v naša srca.

Ga boš sprejel?

Slovenska
domaćija
v snegu...

Nocoj, nocoj,
ko tiha polnoč
največjo skrivnost oznani,
moj duh,
utrujen od težkih hoi,
poroma
do doma,
čez svet prostrani,
po mir in pomoč...

In kakor nekoč
bo pota v poljani
sneg pokrili,
vse misli uspaval,
jih v sanje zavil...

IZSELJENČEVA BOŽIČNA PESEM

Pod streho domačo
pa vonj po kadilu
pričaral bo košček nebes...

Oh, res!
In takrat
ob jasliah v kotu
bo duh moj bogat...

LJUBKA ŠORLI

Spomin na obisk

MIRKA ŽERJAL

BILO JE TISTE DNI pred božičem. Burja je vihrala okrog oglov in gola drevesa so trepetala, ko so se njihove veje lomile in padale na suho zemljo. Na ovinkih so se v zraku vrtele smeti, ki jih je veter dvigal s prahom vred.

Sedeli smo ob božičem drevescu in zavijali lesene kolačke v svetle papirčke, da bi z njimi okrasili smrečico. Včasih smo se — malo iz radovednosti, malo iz navade — ozrli na ulico.

Nenadoma je nekdo potrkal na vrata. Naši glaski so utihnili in mama je le rekla tisti zategnjeni "naprej!" Bil je Angel, tisti stari mož, ki je vedno prodajal križce, podobice, molitvenike, sveče, prstane, zaponke in še nešteto takih drobnarij.

Čeprav sam ni bil berač, vendar je bil v svojih starih, sivih, oguljenih in zaplatenih hlačah, v svojem ozkem, na vse kraje visečem plašču in v svoji globoko na ušesa potegnjeni kučmi najbolj podoben beraču. Kar ga je izdajalo, da je bil neke vrste trgovec, so bili tisti trije zaboji, ki so ga spremljali povsod. Na hrbtu jih je nosil, enega vrh drugega.

Večkrat je svoje bogastvo pokazal tudi nam otrokom. Takrat nam je daroval kako malo, izredno lepo podobico. Kako zelo smo se je razveselili!

Tistega dne nam je daroval nekaj posebnega. Zdi se mi, da ni v vseh svojih, z zarjavelimi obroči obrobljenih zabojih pisane drobnarije imel tako lepega pastirčka. Bili smo ga zelo veselili. Postavili smo ga na vidno mesto pred jaslice in ga, kolikor je bilo mogoče, osvetlili s svetlobo svečk. Tudi stari Angel je bil ganjen. Njegov sivkasto blede obraz je postajal rdeč in brezkrvne ustnice so se mu raztegnile v blažen nasmeš. Gledal je pastirčka s svojimi globokimi, sinjimi očmi in zdi se mi, da bi se takrat zjokal od veselja, ki ga je v njem rodila naša otroška božična radost.

*

Burja žvižga okrog opla, ropota s hišnimi vrati in se zaganja v mala okna. Mama plete, bratec se igra z vejicami, ki smo jih odlomili z drevesca in jaz pripravljam jaslice. Vsi smo tiho, le mama včasih zavzdihne...

Jaslice so pripravljene. Mislim, da so zopet zelo lepe. Tudi mami ugajajo in bratec se jim

ne more načuditi. Toda ko prešteje vse ovčice, vse kozice in pastirčke, se njegov nosek nekam dvigne.

"Kje pa je tisti pastrček, ki nam ga je lani daroval Angel?"

"Joj, nanj sem pa popolnoma pozabila!"

"Pa ne, da bi ga razbila?"

"Ne, ne, niti v rokah ga še nisem imela. Le kje je ostal?"

Iščem in ga ne morem najti.

"Najbrž si mi ga ti skril", sem obdolžila brata.

"Ne, nisem ga! ... Čakaj, pogledam še jaz!"

Iščemo, iščemo in glej ga! Bil je v škatli, kamor navadno pospravimo le angelčke. Stari Angel ga je prinesel — ob misli nanj je šel verjetno kipec na napačno mesto.

Kako lepo se zdaj sveti v svetlobi plamenčkov raznobarnih svečk!

Nenadoma se bratec nečesa domisli.

"Ti, kaj pa se je zgodilo gospodu Angelu, da ga letos ni k nam?"

Mama je medtem odložila pletenje in njen vzdih mi gre do srca.

"Gospod Angel se je že dolgo tega preselil k svojim angelčkom..."

Z bratcem se pogledava, nato se najin pogled premakne na božično drevo, na jaslice in njegovega pastirčka.

Vsi molimo... Svečke brlijo po drevescu in zmehčan vosek kaplja od njih. Lučke svetijo nad jaslicami in zdi se mi, da je Angelov pastirček danes žalosten.

Zunaj tuli burja in skoro čutim njene vihrave vrtince tudi v topli sobi. Ob spominu na Angela, ki ga letos ni k nam.

Ledeni piš življenja lahko nosi mráz skozi zidove, prav v ljudi. Včasih se dotakne tudi otroških src...

Eno izmed Lesenih mest —
slovensko begunsko taborišče v Tirolah

PRED 25 LETI so prvi slovenski begunci pričeli zapuščati Leseno mesto in so jih ladje začele voziti čez Ocean nasproti novemu življenju, novim skrbem, novim težavam pa tudi novemu upanju. Prvi veliki val v maju leta 1945. nas je vrgel čez meje domovine, drugi nas je pogнал čez brezbrežne vode Oceana.

Saj se spomnite tistih zadnjih dni pred odhodom, ko je pamet želela postaviti temelj za novo življenje, srce pa se je branilo oditi. Ni bilo upanja v Lesenem mestu, bila pa je slovenska skupnost, prijatelji, domača cerkev, domača beseda, domača pesem. Težko se je bilo odtrgati od vseh tistih, s katerimi ste delili tri bridka leta in redka veselja, toda pota iz Lesenega mesta so peljala samo naprej v svet. Spominjam se tistega zadnjega večera pred odhodom vsakega transporta. Pesem se je dolgo v noč nosila po Lesenem mestu, z enega konca v drug konec, bridkost in upanje sta gorela v vseh srcih. V srcih tistih, ki so odhajali, in v srcih tistih, ki so ostali.

Pet in dvajset let je zdaj od tistih transportov. In kaj je nesel slovenski človek tedaj v daljni svet? Upanje, pridne roke in trdno voljo, da najde spet prostor na soncu, majhen prostorček, kjer si osuši solze in kjer se po dolgih letih spet lahko nasmehne. Tisoče mrtvih je bilo med nami in domom in pred nami bodočnost, v katero smo z upanjem trepetaje posajali prve načrte. Skromni so bili kakor rigelci na naših travnikih, toda že zavest, da jih lahko posajamo po tolikih letih brezizglednosti, nas je dvigala in iz dneva v dan krepila.

Dragi prijatelji, mar ni lepo misliti nazaj? Mar niso s posebnim sijem ožarjene tudi vse težke ure prvih let v tujini, če na današnji dan iskreno pogledamo vanje? Tuj nam je bil svet, tuja nam je bila govorica, toda z vsakim udarom krampa, z vsakim udarom sekire, z vsakim zamahom motike smo dali tej tuji zemlji nekaj svojega, nekaj slovenskega in to je na tej zemlji ostalo in če pošteno in odkrito pogledamo okrog sebe — to, kar smo vsajali, danes cvete.

Slovenski človek je prinesel v tuji svet svoje križe,

Četrto stoletje je za nami . . .

V majskih MISLIH smo se spomnili 25-letnice prihoda prvih slovenskih priseljencev v Avstralijo. Spomnimo se je še enkrat za konec letnika — z besedami KARLA MAUSERJA. Pisatelj jih je govoril dne 29. julija letos na kanadskem Slovenskem dnevu v Torontu. Duša slovenskega povojnega izseljenstva govori iz njih, polna ljubezni do naroda in domovine, pa četudi daleč od nje in še danes s krivično vtisnjenim pečatom . . . — Urednik

vsajal jih je in bogme, tudi naši slovenski križi cveto. Cveti v naši mladini, cveto v naših cerkvah, cveto v naših domovih. Slovenski žulji, slovenske solze, slovenska volja in če hočete, slovenska trma, sije iz vsega, kar je slovenski človek na tuji zemlji ki je zdaj naš dom, ustvaril in zgradil. Stopiš lahko v cerkev, ki si jo pomagal graditi, v slovenski besedi moliš, v slovenski besedi se spoješ, v slovenski besedi poješ. Greš v slovenski dom, v slovensko dvorano, organizacije imaš, cerkvene in svetne, slovenske so in tvoje so.

Obdali smo ves svet kakor z vencem. Kje pa nismo? Ni nas veliko, pa smo povsod. Če raztegnemo roke in dlan dlan objame, cel svet stisnemo medse. Tu ste, v Ameriki smo, v Argentini, v Braziliji, v Venezueli, v Avstralijo smo se zarili, po Evropi hodimo — povsod smo, zakaj slovenska kri je kakor divja roža — tudi v kamenju raste in cveti. Dragi prijatelji — pokonci glave! Slovenski človek na tujem ne raste v zemljo, mi rastemo kvišku. Glave sklanjamo in kolena pripogibamo samo pred Bogom in pred nikomer drugim. Slovenski svobodnjaki smo, pri katerih naj bo beseda kakor pečat in če kdaj vekamo, vekamo na skrivaj, med štirimi stenami in v temi.

Svet naj vidi naš svetel obraz in našo voljo. To je Slovenec, to je slovenski človek, to je naša kri.

Sveti, meči luč na široko! Za to smo ustvarjeni.

Glejte, dragi moji, ni nas treba biti sram teh pet in dvajset let. Lepa so ta leta, polna so in v njih smo nekaj bratov in sester nežno položili v zemljo, na kateri živimo. Ostali so z nami, z nami žive, z nami hodijo, z nami se vesele.

Vem, samo ljudje smo, napake imamo in trmasti smo včasih kakor volji v jarmu. Vem pa tudi, da trdno verujemo v večnost, kamor pokladamo ure, dneve in leta — kamor smo že položili teh pet in dvajset let. Pokladamo jih v božje naročje in so ara za našo bodočnost.

Večkrat takole mislim: prinesel sem v srcu svojo domovino v tuji svet. Polja in gmajne in bajte in Taborsko cerkev. In če hočemo — nihče ne ve in me ne vidi — počasi in ljubeče jemljem iz srca te svetle

podobe in jih kakor otrok igrače razpostavljam po kraju, kjer živim. Sem gričke postavim, na enega Taborsko cerkvico, pod njo ajdovo njivo in stog za konec.

In gledam in sem srečen, da nam Bog milostno daje tisto moč, da lahko domovino in lepoto oživljamo povsod, kjer živimo.

Dragi moji, nič ne moremo zgubiti, če sami nočemo. Vse nosimo v sebi.

Nov rod je zrastel iz nas. Ne pozabimo, da smo po petindvajsetih letih še vedno dolžni svetiti tem, ki so na tuji zemlji iz nas zrasli. Nov čas prihaja, čas silnega vetra, ki ugaša mnoge svetilke. Eno pa trdno verujem in si vedno ponavljam: ni viharja, ki bi mogel

ugasniti luč v teh, ki so šli skoz toliko trpljenja, ki so goreli tudi v tistih letih, ko je bilo toliko sveta v temi. Prišel bo čas, ko ne bomo mogli z rokami veliko več storiti, lahko pa bomo tudi tedaj še svetili. Miren bo tisti plamen, ker mu bo že pritaknjen dih večnosti. Sijal bo lepše, kakor sije danes.

Zahvalimo Boga za teh pet in dvajset let. Zahvalimo ga za križe, zahvalimo ga za veselja, zahvalimo ga za vse, ki so nam na težki poti pomagali, zahvalimo ga za prijatelje, pa tudi za vse mrtve, ki v večnosti za nas prosijo.

Trdno upajmo in verujmo tudi po pet in dvajsetih letih: Slovenska kri se nikoli ne zvrže. Če se vsaka druga — slovenska se ne!

Kje vse po svetu je ta slovenska kri danes? . . .

INDIJA SE OGLAŠA

KAJ PA NAIJ jaz napišem za božične praznike? Prav od srca vsem dragim slovenskim rojakom voščim vse dobro in sveto za božič in novo leto. Vaš in naš božič nam vsem prinaša bistveno isto svetononočno veselje, v domišljiji in za oči, Jezusa v jaslicah; v resnici in dejansko pa Boga-Človeka v miru željna srca.

Način božičnega praznovanja je kajpada pri nas drugačen. Že ime samo v bengalščini: "boro din" — **Veliki dan**, je Indijcu, pa naj bo hindu ali musliman, ime praznika, ki ga istoveti z največjimi prazniki katera koli indijske veroizpovedi. Pa to ne samo v primerjavi, ampak tudi s praznovanjem — vsaj na zunanaj. Saj je božič po vsej Indiji državni praznik, priznan od vseh.

Polnočnica na podeželju, kjer sem jih od svojih preko štirideset indijskih božičev doslej prebil menda 25 nepozabnih, me živo spominja na betlehemske pastirje. Saj je to božično slavje med večinoma ubožnim kmečkim in delavskim ljudstvom. Tako, se mi zdi, prihite vsi premraženi — le redki imajo kaj toplega na sebi — kakor nekoč betlehemski pastirji. Pa ne le pastirji, tudi pastirice — njih hčere in žene. In te namesto ovac v naročju prineso s seboj

svoje v obupno tanke povoje zavite "backe" — dojenčke in nebogljenčke. Pač najljubša tovarišija Dete-tu v jaslicah . . .

Da, zares, božič je naš "veliki dan" . . . Tudi pogani ves dan obiskujejo našo cerkev. Po običaju, ki je v navadi v hindu templjih, celo kovanci frče iz rok klanjalcev pred oltar. V Khariju smo morali pred popoldanskim blagoslovom zastražiti vhode v cerkev zaradi silnega navala nekristjanov. V Čandernagorju, kjer smo cerkev za božič na zunanaj in znotraj bajno razsvetlili, smo še pozno zvečer spuščali ljudi v cerkev le v skupinah po nekaj desetih. Eno leto sem pa moral končno cerkev zaradi prevelikega navala enostavno zakleniti. Ko sem kasneje na sprehođu ob "sveti reki" Gangesu srečal družino okrajnega glavarja, mi je celo on z obžalovanjem pravil, da žal ni prišel o pravem času in zato ni mogel v cerkev . . .

Za letošnji božič vsem priporočam v molitev te naše poganske ovčice, ki so še zunaj hlevca, pa jih Ljubezen v njem tako privlačuje.

Na duhovno snidenje pri jaslicah! Vaš vedno hvalni misijonar-rojak,

o. STANKO PODERŽAJ, Indija

M. Gaspari: Slovenske jaslice

~~~~~

**OBILO BLAGOSLOVA
 ZA BOŽIČ
 IN NOVO LETO
 ŽELI
 DOBROTNIKOM,
 SODELAVCEM,
 NAROČNIKOM
 IN BRAVCEM —
 UREDNIŠTVO
 IN UPRAVA
 MISLI**

~~~~~

BOŽIČNI DNEVI NA SLOVENSKEM

Pred leti je argentinska "Svobodna Slovenija" objavila članek o naših pobožnih običajih, ki ga bom tu uporabil vsaj v izvlečku. Starejši se še marsikaj tega spominjamo, mlajši rod v izseljenstvu pa je tega domačega veselja oropan, če smem tako reči. No, vsaj spomin naj ostane! — JANEZ PRIMOŽIČ

BOŽIČNA POLNOČNICA je doma verjetno še danes nekaj, kar privlači slehernega kakor magnet. Včasih je šel k polnočnici vsadko, če je mogel, pa naj bo v mestih ali na deželi. Še sam se spominjam, kako smo jo pričakovali. Po večerji smo se zbrali v kuhinji, od tam obšli vse stanovanjske prostore, jih pokadili in pokropili z blagoslovljeno vodo, odmolili veseli del rožnega venca... Ob jaslicah smo zapeli nekaj božičnih pesmi in da je čas do polnočnice hitreje minil, smo si ga krajšali s kako namizno igro, navadno tombolo. Za nagrado je sestra delila piškote, ki jih je sama spekla, ali kaj podobnega. Na isti način smo obhajali tudi "drugi božični večer" — čakanje novega leta.

Iz samotnih, zlasti gorskih kmetij je bila pot od hiše do cerkve navadno dolga in naporna. Posebno še v hudi zimi, po zledenelih tleh ali v novozapadlem snegu. Takrat so si svetili z doma narejenimi baklami. Že od daleč je bilo videti procesijo premikajočih se luči s hribov proti farni cerkvi. Po povratku pa je vse čakala topla soba — "hiša" so imenovali družinsko

sobo s krušno pečjo — in družinska miza s prazničnimi dobrotami: poticami, gibanicami, kolinami... Celo živina je na praznik Gospodovega rojstva dobila kaj boljšega za pod zob.

Dan božiča je veljal za slovenski družinski praznik: običajno se na ta dan niso vršili obiski. Kako strogi so bili naši predniki v tem, izpričuje izrek, da "kdor na sveti dan hodi v vas, ne zasluži drugega kot šilo v zadnjo plat ali pa šibo po njej"... Koledniki so bili edina izjema, ki so bili tudi ta dan dobrodošli, če so prišli pred vrata.

Da, koledniki in koledovanje! Ta običaj izvira že iz prejšnjih stoletij, saj ga omenja že Valvazor. Tako so koledovali v 17. stoletju od praznika sv. Miklavža pa tja do svečnice. Prepevali so božične in novoletne pesmi, vmes pa seveda tudi kako okroglo. Petje so spremljali z ogrlicami, klarinetom ali celo harmoniko. Navadno so se oblekli v "tri kralje", od katerih je eden nosil razsvetljeno zvezdo. Toda ni bilo povsod enako. V Benečiji so redno koledovali le otroci, ki niso peli, ampak molili očenaše. Povsod pa so morali hišni

gospodarji kolednike pogostiti in jim dati darov sabo.

Na Štefanovo so v nekaterih farnih cerkvah blagoslavljali sol in vodo. Blagoslovljeno sol so uporabljali kmetje ob raznih prilikah, zlasti pri boleznih živine. Matere so po povratku iz cerkve ta dan natresle nekaj zrnov soli otrokom v ušesa, da bi jih obvarovala ušesnih bolezni. Zgodovinarji trdijo, da je blagoslovljanje soli in vode na Štefanovo ostanek prastare navade v salzburški nadškofiji, pod katero je spadal svoj čas tudi del slovenskega ozemlja. Tam so slovesno krščevali ne samo na veliko in binkoštno soboto, ampak tudi na dan sv. Janeza Evangelista, ki sledi prazniku sv. Štefana. Nekaj je pa verjetno bil tudi preostanek poganske navade naših prednikov, ki so ob začetku novega leta skušali sebe in živino obvarovati pred besi.

Na Štefanovo je bila zlasti v nekaterih krajih na Dolenjskem navada, da so kmetje romali k cerkvam na konjih in je bil tam potem blagoslov konj. Pozneje so to romanje na konjih zamenjali z darovanjem lesenih ali voščenih kipcev konj ali krav. Namen pa je ostal isti: da bi bila živina vse leto zdrava.

Omenil sem že, da je bil božični dan strogo družinski praznik. Na Štefanovo pa so se že vršili obiski, izmenjavanje voščil, ogledi jasic po hišah... In bil je dan prve ugodne prilike po končanem adventnem času za sklepanje svatovščin.

Na praznik sv. Janeza Evangelista so blagoslavljali vino. Imenoval se je zato "šentjanževce" in je slovenska

obredna pijača. V blagoslovnih obredih je duhovnik prosil za tri stvari: kdor zavžije blagoslovljeno vino, naj doseže dušno in telesno zdravje, naj bo obvarovan boleznim in kužnimstrupov in blagoslovljena pijača naj vsakogar naredi vrednega doseči duhovno veselje ter večno življenje. Po prihodu iz cerkve so dali piti blagoslovljeno vino vsakemu pri hiši, ponekod so pokropili z njim vinske gorice in vlili nekaj tega vina v vinske sode. Nekaj šentjanževca pa so shranili ter ga uporabljali za izredne družinske prilike med letom.

Med božične običaje spada tudi stara navada naslednjega dne, praznika **nedolžnih otročičev**. Res pravi otroški praznik, ki je dal otrokom šibo v roke in pravico "tepežkanja" odraslih. Po domovih so zjutraj najprej "tepežkali" domače, nato so se odpravili še na vas. Mladi svet med nekako šestim in dvanajstim letom je običajno dobro izrabil pravico "tepežnega dne" in s šibami ošvrkal vsakega, ki ga je srečal. In vsakdo je moral za to celo plačati. Gospodinje so jim dale darove v obliki oreh, lešnikov, suhih hrušk, kruha in ptice, tudi kaj drobiža je padlo v žepe. Med različnimi voščili "tepežkarjev" se je ohranilo tudi tole:

Pametva, pametva —
dan's je naš dan;
daj nam kaj, daj nam kaj,
če si kristjan!
Košček potice, krajcar al' dva,
Oče v nebesih naj žegen ti da!...

V tišini svete noči stopa Vsemogočni med nas ter nam ponuja roko v oporo in rešitev. Nikogar ne izloči. Ne gleda na barvo kože, ne vpraša po narodnosti, ne po premoženju, ne po odličnosti... Vstopi v srce, ki se mu odpre. — Toda prihaja po apostolih. "Pojdite torej in učite vse narode" (Mt 28,19) "in oznanjujte evangelij" (Mr 16, 15). Vsi smo z milostjo svetega krsta sprejeli dolžnost apostolata. Poklic kristjana je širiti veselo oznanilo Ljubezni.

Božje Dete naj vsem, ki imajo plemenito srce za misijonsko dejavnost, da obilo milosti v letu Gospodovem 1974. To želita hvaležna

p. HUGO in p. EVGEN, Togo, Afrika.

S slovensko pesmijo širom Avstralije

VZDOLŽ OBALE Tihega oceana — od Brisbana do Melbourn — in še dalje do Adelaide se je zazibal "Savski val" s štirimi fanti — pevci s Posavja, tremi godci in vaškim glumačem.

Za seboj imajo dolgo, naporno pot dvanajstih koncertov, ki ji bo kot skupini gotovo ostala višek naporov ob pohlevnih, krepkih in sijajnih uspehih.

Dolg mesec živčnega naprezanja, stalnih menjav krajev, dvoran, poslušalcev, prenočišč, pisana srečanja z raztresenimi rojaki, skrb za zdravje ob raznih vremenskih premenah, bolj ali manj tečna hrana, rahlo domotožje, predvsem pa vtisi o slovenskih izseljencih v Avstraliji — vse to se jim je zatrdno zgostilo v kaj zajeten dnevnik njihovega najdaljšega in zelo verjetno najtršega potovanja po svetu.

Ali pa bo ta dnevnik poplačan s skupim številom vstopnic? Človek lahko po vsej pravici podvomi, ko pa povsod vlada tako gnusna zmeda v vrednotenju globoko kulturnih in karmoč plitvih, plehkkih zabavnih prireditvev.

Za urico limonadnih popevk dobi danes vsak napihnjen in načičkan kričač povprečno od 100 do 500 dolarjev, le da je njegovo ime na kakšni plošči in da zna držati mikrofonsko žico, migati s trupom in se pri tem kremžiti ko obsedenec.

Kaj pa je to v primeri z delom teh fantov, ki so se morali vežbati po malem nekako "dve leti in pol", da so nabrali vse te šopke narodnih, ponarodelih in umetnih!

Kar računajmo: če vadiš dvakrat tedensko, boš morda na leto spravil pod streho kakih petdeset različnih pesmi. Kmalu pa prideš do točke, ko jih moraš spet obnavljati, ker slušni spomin ne prebavlja preobilice pesmi, zlasti v tehničnih podrobnostih izgovora ter poudarkov. Recimo, da so nam kvartetovci prinesli za to turnejo kakšnih 60—80 različnih narodnih napevov: kaj pravite, kako dragocena pesmarica je to samo po sebi!

Če pa še pomislimo, da jih je basist Franci Kuha-ver marljivo nabiral leta in leta ter jih skušal najti v čimbolj izvorni obliki, potem mu moramo biti še posebej hvaležni za to ljubezen, ko vendar vsi dobro vemo, da naša narodna pač ni primerno izvozno blago, ki bi v tujini neslo. Za raztresene Slovence, ki jim žal počasi otopeva čut, je zmeraj dvomno, ali mu lahko ustrezno poplačajo to ljubezen, izvajalcem pa vse napore.

Taki dvomi so morali težiti tudi predsednika Zveze slovenskih društev, Cvetka Faleža, ki je prevzel vso skrb za celotno turnejo in mu zato gre toplja hvala tisočev Slovencev širom Avstralije, da so v čuvstvu za nekaj uric lahko šli na svetlo pot — domov!

In kako je bilo na koncertu?

V Sydneyu so prvič nastopili 25. oktobra. Bil sem na prireditvi naslednjega dne, a spored je bil dočela nov.

Kvartet je zapel pisan spored od beneških do prekmurskih: zares čeden venček lepih narodnih v preprosti harmonizaciji. Precej jih je bilo, ki sem jih prvič slišal, a začudil sem se sam, da so mi bile prav te najbolj všeč, ko je vendar naravno, da neznana jed človeku prvič ne diši preveč. Tako se mi je poleg drugih še posebej prikupila "Šmarska", ugajali sta mi tudi "Od vinske kaplje" in notranjska "Moj tovarš". Slutim, da jih je bilo v drugih sporedih še na pretek, a jih žal nisem slišal.

Pevska četvorica posavskih fantov je skromna, držana skupina ljubiteljev, ki hoče slovensko narodno pesem prikazati resno, nevsiljivo, preprosto. Zato se zlasti v dinamiki bogve kaj ne razmahne, pač pa bolj skrbno pazi na primerno ritmiko in izgovor.

Prav v tem se bistveno razlikuje od "Slakov", ki se jih še dobro spominjamo. Slakovi pevci, "Fantje s Praprotna", so namreč nudili večinoma bolj "okrogle", lahkotnejše, sladkobne popevke, ki so jih brez posebnih težav odpli ob precej bučni spremljavi Slavkovega orkestra. Domala vse njihove melodije je priredil Slak sam in so zato nujno bile enovite in na posled seveda že enolične. Pri njih je povprečnega poslušalca bolj pritegnila poskočna ritmika in "strojna" odrezavost. Pri "Slakih" je šlo za veselo, zunanje prešerno podajanje, pri "Savskih fantih" pa za intimno komorno oblikovanje. "Savski val" je po strogi glasbeni cenitvi nedvomno bližji pravi podobi slovenske narodne pesmi, ker jih skuša prikazati v izvirem preprostem okviru. Franci Kuha-ver imala lepo zaslugo, da ga lahko štejejo med vnete in skrbne varuhe narodne glasbene imovine.

Tenorist (Prebil) daje kvartetu mehko lirično barvo in skrbno vodi fraziranje. Če ne bi bile pesmi tako izvorno različne, bi umerjena študijska zvočnost lahko prešla v enoličnost, ker bi tak dolg spored nujno zahteval večji glasovni razmah.

Ne morem presoditi, ali so zvočne naprave kaj vplivale, da je bilo v baritonu in basu premalo globine. Vem pa, da je oder v sydneyskem Town Hallu zaradi težkih pregrinj in zastorov v ozadju in pod stropom zvočno zelo klavrn, tako da bi bilo treba zvočnike postaviti kar pred oder. Kako bi potem zvenelo, ne bi vedel povedati.

Kaj pa Baharjeva trojica?

Ta "profesionalna" skupina zasluži posebno pohvalo, ker odlično spremlja in dopolnjuje pevce. Bahar sam je mojster harmonikaš da malo takih. Revež je vidno trpel zaradi vlažne toplote, ker je kar sopihal v narodni noši. Po natančnosti in zelo pazljivi dinamiki njegova tehnika spominja na znanega "kralja polk", ameriškega Slovenca Jankoviča. Motilo pa me je, da se je kontra-

basist (sicer odličen godec) ves čas držal tako, kakor da bi igral Beethovnovo "deveto".

Kako neki so Janeza spustili iz "pržona"?

S pretresljivim odlomkom še bolj pomenljivega Cankarjevega besedila je Janez Škof, nadarjeni gledališki igralec, v petih minutah pričaral znane vrline ljubljanske drame v klasični dikciji in zanosu.

Ko je nato poživljal ves spored z vmesnimi šalami in si s tem na mah pridobil vse poslušalce, smo ga pač videli "velikega" v prešerni kmečki šegavosti ter ga v duhu takoj postavili v vrsto slovitih humoristov dramskega gledališča: Danila, Cesarja . . .

Imenitno je prikazal "ubožca" Openca v tržaškem narečju. Pričakoval sem, da bi lahko še podal zaokroženo šaljivo črtico v štajerskem ali dolenskem narečju ter tako mojstrsko uvajal krajevno izbrane pesmi. S tem bi spored res zaživel v pravo celoto. Tako pa je njegov "avtomobilski krst" ostal nekam neskladen

in bil videti kot "nujno mašilo" v sporedu. Sodim, da so priprave bile nagle in da Janez ni imel prave prilike, da bi do kraja izdelal in pretehtal zabavno stran celotnega sporeda. Povezavo in napoved bi morali prepustiti njemu in tenorista docela razbremeniti, da ne bi vse skupaj dišalo po zasilno zakrpanem radijskem sporedu.

Vse to so le stranski vtisi, ki pa nujno zbledijo spričo vsega lepega, kar so nam ti vrli fantje s Posavja prinesli z doma.

Prevažno narodno delo opravljajo ti možje, ko nam s tako strastjo zbirajo in ohranjajo naše dragotine in tako skušajo obvarovati naše pravo lice. To je toliko bolj važno, ker vemo, da se danes šopirijo po naši zemlji siti turisti, ki naj jim slovenska nadarjenost služi za zabavo z modernimi popastimi cestnimi popevkami za nekaj ušivih deviz!

LUDVIK KLAKOČER

Naš sveti večer

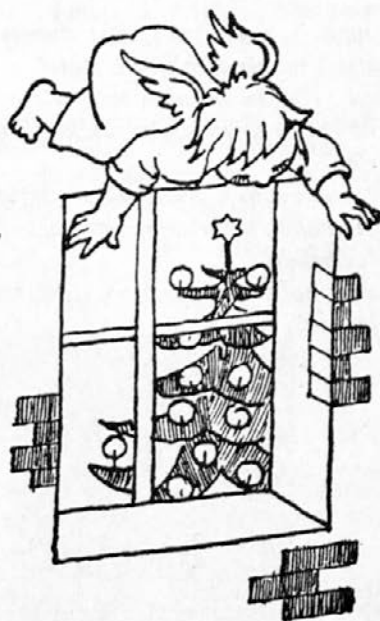
S PRICETKOM ZIME se je preselila v naš blok nova stranka. Imeli so fanta mojnih let. Njegovega tuje zvenečega imena — Nino Andreoli — še nisem pozabil. Bil je temnolas, bled v obraz in zelo tih fant. Nikoli ga nisem videl skupaj z ostalimi otroki naše hiše. Držal se je stanovanja, četudi je bil velikokrat sam. Če sem ga srečal na hodniku, se je nekam plašno umaknil.

Ninov oče in mati sta bila dostikrat zdoma in nihče v hiši ni vedel, s čim se je družina preživljala. Včasih smo slišali njune glasove nad nami. Mož je govoril zelo glasno in hitro. Ni bilo težko uganiti, da je bil v hiši prepir . . .

Tisto leto se je zima začela zelo zgodaj. Gradbena dela so morali predčasno ustaviti in moj oče je ostal brez posla. K sreči je mama našla tu in tam delo pri družinah. Včasih je celo domov prinesla kaj za večerjo.

Tudi več drugih mož v našem bloku je bilo brez dela. Kidanje novozapadlega snega jim je bil edini borni zaslužek in tudi oče se jim je pridružil. Vsaj nekaj malega je padlo v žep.

Božiča se nismo preveč veselili v takih razmerah. Moji starši gotovo ne, jaz pa že malo, četudi sem razumel, da bo sto mojnih želja to leto

ostalo neizpolnjenih. Oče o kakem božičnem drevescu ni hotel slišati, ker ni imel kaj dati pod njega. Mama je pa le bila mnenja, da brez smrečice božič ne sme mimo nas. Res sem se v temi večera priklatil v park ter se vrnil domov s skromno jelko. Vsaj nekaj, če že drugega ni . . .

Nazadnje je bilo pa vse lepše kot smo pričakovali. Mama je prinesla z dela pri družini nekaj prazničnih dobrot in celo darilo za očeta, zame in

zase. Popoldne pred božičem smo počistili stanovanje in okrasili božično drevo. Tudi moj oče je pri tem delu postal vesel in zgovoren. "Koliko ljudi je danes še na slabšem kot mi", se je zasmeljal in začel brundati svetočno pesem. . . .

Potem smo naenkrat slišali močne korake po stopnišču in trkanje nad nami. Krepki glasovi so povedali vse.

"Policija . . ." je dahnil oče in vsi smo umolknili.

Meni je tolklo srce. Nad stropom je bilo slišati umirjen glas policajca, hromeč glas Andreolija in čuden smeh njegove žene. Potem so zaloputnili vrata, oddaljile so se stopinje po stopnicah in bilo je vse tiho.

"Odpeljali so jih", sem prvi spregovoril. "Kaj so le storili?"

"Kdo ve", je zamrmral oče, "Hudo je danes na svetu . . ."

Takrat nam je mama pokazala darove in nismo več mislili na Andreolijeve. Hoteli smo praznovati sveti večer in pozabiti na revščino. Imeli smo čedno božično drevesce in svečke so na njem nežno gorele.

Šele ko smo sedli k mizi, da bi skupno po večerjali, je mama nenadoma vprašala: "Ali so fanta tudi odpeljali?"

"Ne, samo moža in ženo sem videl skozi okno", je odgovoril oče.

"Potem je Nino sam. Ali je zgoraj?"

Kdo bi vedel. Nad nami je bilo vse tiho kot v grobu.

"Pojdi", mi je rekla mama, "poglej k Andreolijevim! In če je fant doma, ga pripelji dol, da bo jedel z nami! . . ."

Odložil sem žlico in stekel po temnih stopnicah navzgor. Mrzel prepil me je tresel, ko sem se za trenutek ustavil pred vrati. Naj vstopim?

Edini pramen skromne luči na hodniku je prihajal skozi luknjo v ključavnici. Pripognil sem se in pogledal v sobo. Na mizi je brlela sveča in v njenem odsevu sem videl Ninov obraz. Glavo si je podpiral z rokami in nepremično zrl v plamenček. Bil je tako sam, čisto sam na svetu . . .

Potrkal sem in vstopil ter obenem nagovoril fanta: "Nino, pojdi z mano, boš z nami večerjal! . . ."

Začudeno me je gledal, kot bi ne mogel verjeti. Njegov obraz je bil še bolj bled kot navadno. V očeh so mu zaigrale solze in glava mu je omahnila na mizo.

"Z mano pojdi, Nino!" sem ga dvignil, "Mama me je poslala, da boš z nami! . . ."

Upihnil sem svečo na mizi, prijel Nina za roko ter ga po temnem stopnišču odpeljal v naš sveti večer.

Po W. Bauerju
ANICA SRNEC

Še o naši zamejski Primorski

V ČLANKU o naši zamejski Primorski v prejšnji številki je bil omenjen tudi slovenski ZAVOD SVETE DRUŽINE v Gorici, ki ga oskrbujejo slovenske šolske sestre in so ga pravkar dokončali. Ker sem pred izselitvijo v Kanado sam živel v Sydneyu in vem, da je med avstralskimi Slovenci dosti primorskih rojakov, bi o tem novem zavodu rad nekaj napisal. Saj delo in življenje zamejskih rojakov mnoge zanima: z mislijo so še tam med brati in sestrami, ki se bore za obstoj našega naroda na Primorskem.

Zavod sv. Družine je dejansko nekdanje častitljivo "Slovensko sirotišče", mnogim še izpred vojne dobro poznana dobrodelná ustanova. Ustanovil ga je leta 1904 dr. Andrej Pavlica ter je dolga desetletja vzgajal

v verskem in narodnem duhu slovenske otroke, zlasti sirote, ter slovenske dijakinje in dekleta. Novo poslopje je bilo nujno potrebno, ker staro ni več ustrezalo zahtevam sodobnega zavoda. Tudi oblasti so zahtevale, naj se stavba docela obnovi, ako hoče nadaljevati s svojim poslanstvom. Tako ni kazalo drugega kot začeti z nabiranjem darov in gradnjo, saj bi drugače zamejski Slovenci izgubili za nas tako važno ustanovo. Stavba je končana in so jo že odprli, le vsi računi še niso poravnani.

Zavod sv. Družine je danes in bo še zlasti jutri velikega pomena za slovensko manjšino v Italiji. Nedvomno bo eden krepkih stebrov slovenske skupnosti na Goriškem. Poleg krščansko-moralne vzgoje

otrok in mladine naj bi postal središče še novih dejavnosti, ki jih zahteva mladinska problematika modernega časa.

Prvi in glavni namen zavoda ostane slej ko prej versko-nravno-narodno oblikovanje otrok, učencev in učenk slovenskih ljudskih šol. S tem se nudi krepka in izdatna podpora slovenskemu šolstvu na Goriškem.

Nič manjšega pomena ni drugi zavodov namen: pravilna vzgoja dijakinj in deklet. Prve bodo obiskovale slovenske srednje šole, dekletom pa bo zavod nudil ob vodstvu požrtvovalnih šolskih sester možnost, da se na posebnih tečajih izpopolnijo v gospodinjstvu ter raznih praktičnih strokah.

Zavod ima prostorno kapelo, kraj molitve in duhovne poglobitve. Tu bo redno slovenska služba božja tudi za okoliške rojake. V času počitnic bodo v zavodu duhovne obnove, študijski dnevi, razni kulturni tečaji za fante, dekleta in odrasle. Zavodova dvorana bo odlično služila za razne nastope in predavanja, kar je za naš zamejski narod tolike važnosti. Tudi osrednja slovenska knjižnica in arhiv sta našla prostor v novem zavodu. Nudil pa bo zavod tudi sobice tistim, ki bi želeli večer svojega življenja preživeti v miru in ob skrbni duhovni in telesni postrežbi.

Bivše "Slovensko sirotišče" — zdaj Zavod sv. Družine — je bil ves čas svojega obstoja ljubljene primorskih Slovencev. Doma in iz tujine so ga radi in velikodušno podpirali, saj drugače bi že pod fašizmom verjetno žalostno končal. Bil je deležen vse podpore tudi ob začetku razvijanja novih načrtov. Za gradnjo novega Zavoda se je osnoval v Gorici poseben "Krog prijateljev Zavoda sv. Družine", ki je med rojaki širil

pravo pojmovanje o potrebi ustanove in njeni koristi zamejski Primorski ter vabil k zbiranju denarnih sredstev. Delovni odbor se še vedno obrača na vso zamejsko slovensko javnost, pa tudi na Slovence v domovini in zdomstvu, naj bi se pridružili temu krogu prijateljev ter z izrazi krščanske dobrodelnosti omogočili Zavodu stati na trdnih nogah brez dolga. Tudi potrebuje nova stavba še mnogo stvari, da bo ustanova v njej res delovala v vse tiste namene, za katere je bila stavba zgrajena.

Gotovo tudi primorskim rojakom v zdomstvu ni vseeno, kako dolgo se bo ohranil narod v zamejstvu, iz katerega smo zrastle. Zato je prav, da čutimo pomen novega Zavoda. V Kanadi smo organizirali kar posebno akcijo in celo s posebnim večerom v cerkveni dvorani podprli goriški zavod. Naj bi te vrstice nanj spomnile tudi avstralske primorske rojake. Saj so med njimi gotovo tudi taki, ki jim je bilo že prvotno "Slovensko sirotišče" znano in deležno njihove darežljivosti. Ustanova bo hvaležna za sleherni dar, ki pride iz srca. Kdor želi pomagati pri tej važni akciji, lahko pošlje svoj dar naravnost na ustanovo. Točen naslov je: **Istituto S. Famiglia, Via Don Bosco, 66, 34170, Gorizia, Italia.** Prepričan pa sem, da bo tudi uprava MISLI rade volje posredovala sprejete darove v Gorico.

Kot bivši "Avstralec" vse lepo pozdravljam ter Vam želim obilico milosti k praznikom! Ravno prazniki so najprimernejši čas za obnovitev naše darežljivosti, saj se spominjamo Tistega, ki je bil in je še tako darežljiv do nas,

LUCIJAN MOZETIČ

Zimski dan v naših planinah . . .

MISLIM je v tej številki priložena kuverta s tiskanim naslovom naše uprave. Poslužite se je in **PORAVNAJTE NAROČNINO!**

P. BAZILIJ SPET TIPKA

2. decembra 1973

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Vse je kazalo, da v novembru v Melbournu ne bomo imeli pogreba. Pa je prišlo tako nenadoma. Na domu v Springvale je v noči od nedelje na ponedeljek (26. novembra) umrl zadet od kapi komaj 47-letni **IVAN DEBEVEC**. Nenadna smrt znanega in priljubljenega rojaka, ki nikdar ni bolehal na srcu, je bila nam vsem mogočna novembrska pridiga, da ne vemo ne ure ne dneva...

Pokojni Ivan je bil doma iz Bača, župnija Knežak, kjer je bil rojen dne 20. junija 1926. Po vojni je odšel preko meje v Italijo ter iz begunskega taborišča emigriral proti koncu leta 1949 v Avstralijo. V novo deželo ga je pripeljala ladja "Nelly". V cerkvi v St. Albansu se je poročil s sožupljanko Lojzko Dolgan, v Springvale pa sta si ustvarila prijeten domek. Po policu je bil varilec.

Ivan je bil letos na obisku domačih, ki jih že dolgih 24 let ni videl. Zdaj pa ga je smrt tako nenadoma iztrgala ženi ter obema otrokoma.

Na torek 27. novembra zvečer smo molili v slovenski cerkvi ob odprti krsti rožni venec, pogrebna maša pa je bila naslednji dan ob devetih dopoldne. Pokopali smo pokojnika na keilorskem pokopališču. — Tako zvečer kot pri pogrebu je bila cerkev polna — lep dokaz, kako priljubljen je bil Ivan, da je toliko rojakov prišlo po zadnje slovo.

Iskreno sožalje žalujoči vdovi ter hčerki in sinu, dalje bratu in sestrama ter njihovim družinam. Enako staršem ter ostalim sorodnikom v domovini. R.I.P.

● Kar prehitro je prišel božič. Upam, da bomo imeli lepo vreme za polnočnico na prostem. Enako upam na sončni dan za nedeljo po božiču, ki jo doma praznujejo kot **IZSELJENSKO NEDELJO**. Pa jo dajmo še mi! Družine ste vabljeni, da po deseti maši ostanete pri nas, pa bi za cerkvijo spet priredili **domači piknik**. Peč za pečenje mesa imamo, mize in stole tudi. Za otroke bomo poskrbeli kako zabavo,

Naše jaslice — pripravljene za polnočnico

za odrasle kak srečolov, pa bomo lahko imeli prijeten dan. Ne pozabite torej: nedelja po božiču! Vsi ste dobrodošli! Čim več nas bo, tem bolj bo prijetno in domače. Zlasti so seveda vabljeni vsi učenci in učenke naše Slomškove šole s svojimi starši. — Piknik bomo popoldne končali s filmsko predstavo v dvorani, da bomo še s tem razveselili otroke in odrasle. Naslova filma še ne morem povedati, bo pa dobra izbira in užitek za vse.

● Slovenskih krstov tokrat ni veliko: 10. novembra so iz Fawknerja prinesli **David** Marka, sinka Jožeta **Balažica** in Pavle r. Abram. 18. novembra pa je krstna voda občila **Roberta Antona**, ki je razveselil družinico Antona **Smrdele** in Marije r. Šorc, Bentleigh. — Na nedeljo 2. decembra sta bila dva krsta: Anton **Oberstar** in Elizabeth Charlotte r. Dimetz, Ringwood, sta dobila hčerkico **Sonjo Elizabeto**. Iz West Meadows pa so prinesli **Danijela Pavla**, ki je novi član družine. Pavla **Trčka** in Silve r. Kavčič.

— V Geelongu je bil 11. novembra krst **Sandre**, nove članice družine Mihaela **Novaka** in Marije r. Pincolič. V cerkev sv. Družine, Bell Park, so jo prinesli iz Norlane.

Naše iskrene želje vsem novokrščencem!

● Slovenska poroka je bila ena: na soboto 1. decembra sta si pred našim oltarjem v Kew podala roke **Stojan Zele** in **Ema Paravan**. Ženinov rojstni kraj so Parje, župnija Zagorje, nevesta pa je bila rojena v Gorenji vasi in krščena v Kanalu. — Naše čestitke!

● Sveti Miklavž je kot običajno obiskal našo dvorano na prvo decembrsko nedeljo po deseti maši. Bilo je seveda joka in smeja, občudovanja nebeškega dobrotnika ter spremstva angelov, pa tudi strahu pred grdimi parklji. No, če bodo otroci skozi leto zato bolj pridni, bo kar prav. Danes so v veljavi žal take vzgojne metode, da se otrok ne sme nikogar in ničesar bati: ne doma, ne v šoli, še v cerkvi ne... Mislim, da je bila stara metoda: šiba na častnem mestu v hiši, vse bolj posrečena in tudi uspešna.

BOŽIČNI SPORED:

● V predzadnji številki sem omenil, da je bilo naše nogometno moštvo KEW-SLOVENE (sekcija SDM) v letošnji športni sezoni **drugo** v svoji diviziji. Lep uspeh, saj so se merili z močnimi moštvi. Morda bom prijateljem nogometa ustregel, če tu objavim letošnje tekme in seveda rezultate:

KEW — South Oakleigh	0:2
East Brunswick — KEW	3:1
KEW — Central Brunswick	4:0
Hight — KEW	2:2
Pascoe Vale — KEW	3:1
KEW — Hampton	1:0
Hawthorn — KEW	2:4
KEW — Hawthorn	5:1
Croxton — KEW	1:4
KEW — Croxton	5:1
South Oakleigh — KEW	4:1
KEW — East Brunswick	2:0
Central Brunswick — KEW	1:5
KEW — Hight	11:1
KEW — Pascoe Vale	4:3
Hampton — KEW	0:2
KEW — Hawthorn	4:4
Hawthorn — KEW	2:1

Prepričan sem, da bi naši nogometaši z malo več treninga v novi sezoni zlahka dosegli prvo mesto v svoji diviziji. No, želimo jim vso srečo!

● Toliko je med nami rojakov, ki se ob raznih prilikah pobahajo, da so bili doma cerkveni pevci. A kaj to naši skupnosti pomaga, če jih tu ni nikjer. Zlasti moškimi velja: dosti je korajže in glasu pri polnem glažku, kora se pa nekam boje... Škoda se mi zdi, da naš kor šepa in bo postal kar ženski zbor, če bo šlo tako dalje. V novem letu pokažimo, kaj zmoremo tudi z moškimi glasovi v Melbourneu. Vaje so ob sredah zvečer in so obenem tudi lepa družabna prilika. Malo dobre volje je treba, pa bo šlo. Pokažite, da to dobro voljo še imate in ne pustite ženskam imeti glavno veljavo pri petju! Velja?

● Zadnji trenutek pred tiskom sem dobil sporočilo iz Geelonga, da je v tamkajšnji bolnišnici 30. novembra umrla gospa **MARIJA BEZJAK r. Ferlež**. Doma je bila iz Poljčan pri Pragerskem ter je s svojim možem dospela v Avstralijo pred petnajstimi leti. Živela sta v Norlane. Pokojnica je dočakala starost 76 let; zdaj jo je bolezen prisilila na operacijo, ki pa ji žal ni mogla rešiti življenja. Jutri (3. decembra) bomo imeli mašo zadušnico ob treh popoldne v cerkvi sv. Družine, Bell Park, zadnje počivališče pa bo dobila na pokopališču v West Geelongu.

Blago pokojnico, ki se je s svojim možem rada udeleževala slovenske mesečne maše, če je le mogla, priporočam v molitev. Žalujem naše iskreno sožalje!

MELBOURNE: Prilika za božično spoved **na nedeljo 23. decembra** pred osmo in deseto mašo. Ne odlajajte do svetega večera!

Ponedeljek 24. decembra, vigilija božiča: Prilika za spoved kadar koli čez dan (pokličite duhovnika v Barlagovem domu!), zvečer od devetih do polnočnice. Pričetek polnočne slovesnosti bo **točno** opolnoči pri lurški votlini, v cerkvi seveda v slučaju slabega vremena. Pred polnočnico bodo otroci v procesiji s svečkami spremljali kip Jezuščka v jaslice, nato blagoslov jaslic. Po polnočnici bo še ena sveta maša, med katero bo še prilika za spoved.

Torek 25. decembra, BOŽIČ: svete maše ob osmih in desetih ter ob petih popoldne. Spovedovanje pred mašami.

Sreda 26. decembra, ŠTEFANOVO: Maša ob osmih in ob desetih. Spovedovanje pred mašama.

Na IZSELJENSKO NEDELJO (nedelja sv. Družine, 30. dec.) maše kot običajno ob osmih in ob desetih. Po deseti maši domači vrtni piknik na igrišču za cerkvi.

Torek 1. januarja, NOVO LETO: Maše ob osmih in desetih dopoldne ter ob petih popoldne. Spovedovanje pred mašami.

Na **prvi petek** (4. jan.) bo kot običajno večerna maša ob pol osmih.

ST. ALBANS in okolica: Božično spovedovanje v cerkvi Srca Jezusovega na soboto 22. decembra od 6:30 do večerne farne maše ob pol osmih. Nadaljevanje spovedovanja po maši.

NORTH ALTONA in okolica: Prilika za slovensko spoved v farni cerkvi sv. Gregorja Velikega na petek 21. decembra ob sedmih zvečer.

NOBLE PARK in okolica: Prilika za slovensko spoved v farni cerkvi sv. Antona na soboto 22. decembra od 6—7 zvečer.

GEELONG in okolica: Slovensko spovedovanje v cerkvi sv. Družine, Bell Park, na nedeljo 23. decembra ob 6:30 zvečer.

MORWELL, Gippsland: Za tamkajšnje in okoliške Slovence bo prilika za božično spoved v nedeljo 23. decembra zvečer v cerkvi Srca Jezusovega. Slovenska maša ob sedmih zvečer, spovedovanje od šestih dalje.

WODONGA in okolica: Prilika za slovensko spoved na petek 21. decembra od šestih do sedmih zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Wodonga East.

ADELAIDE, S.A.: Slovenska božična maša **na božični dan (torek 25. decembra)** ob štirih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh. Prilika za božično spoved od dveh dalje.

Slovenska maša bo tudi naslednji dan, **na Štefanovo** (26. decembra), prav tako ob štirih in v isti cerkvi. Zopet prilika za spoved.

Izpod Triglava

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA je 17. novembra obhajala svoj zlati jubilej. Pred petdesetimi leti (1923) jo je ustanovil nadškof Sedej, ki je slutil razvoj bodočih let in preganjanje Slovencev pod Italijo. Vedel je, da bo slovenske knjige iz matične domovine težko dobiti. Pod okriljem imena cerkvene bratovščine mu je uspelo povzeti to veliko kulturno in narodno delo. Saj so bile v vseh poznejših letih pod fašizmom ravno te stalne izdaje slovenskih knjig Slovincem po Italiji največja pomoč pri ohranjanju narodnosti. Izbile so uničevalno moč potujčevanja in pokazale, da znajo kot narodno-kulturno orožje ukrotiti še tako veliko vojaško in politično silo.

Zanimiva je tudi številka izdanih knjig: v petdesetih letih je šlo med slovensko ljudstvo nič manj kot 1.274.000 goriških mohorjev. Neizmerno delo, ki res zasluži naše čestitke ob zlatem jubileju.

CELO KORUZNO TEKMOVANJE imajo v domovini. Kmetijski inštitut bi rad zbudil med kmetovalci zanimanje za čim boljše obdelavo in tehnologijo proizvodnje. Bog daj, da bi uspel, saj je kmetijstvo žal tako padlo. Vsekakor je uspel s koruznim tekmovanjem, udeležilo se ga je letos kar 1600 pridelovalcev koruze. Najboljši so dosegli odličen pridelek: 80 stotov na hektar.

700-LETNICO ORMOŽA so praznovali na kaj praktičen način. Med ostalimi slovesnostmi so imeli svoj sestanek tudi kmetijski novinarji in temeljito poudarili važnost nadaljnega razvoja kmetijstva na področju Ormoža. Pribili so, da bi tamkajšnji kmetje lahko pridelali veliko več sadja, buč in drugih pridelkov, ako bi le imeli zagotovljen odkup. Žal zborovalci niso mogli preko dejstva, da velika trgovska državna podjetja uvažajo hrano iz tujine, namesto da bi vlagala svoja sredstva v organizacijo in proizvodnjo domačega kmetijstva.

PRI RAZPRAVLJANJU O USTAVI so doma skleпали tudi o temle: besedilo o pravicah delavcev naj bi dopolnili tako, da bi "precizirali integralnost bruto osebnega dohodka." Tako beremo v ljubljanskih listih. Gre namreč zato, da bi se delavcu z ustavo zjamililo, da ima pravico vpogleda v strukturo "svojege osebnega dohodka, da bi natanko vedel, koliko znaša njegov bruto dohodek in koliko mora iz njega izdajati

sredstev ter v kakšne namene." Sprememba besedila je potrebna zato, da "bi lahko dosegli neskaljene in čiste odnose med delovnimi organizacijami in družbeno nadgradnjo ter premostili zgodovinski prepad med delavcem in uradnikom."

Dolga klobasa in ji je kar težko slediti od kraja do konca. Pove nam pa to, da danes delavec menda sploh ne ve, koliko mu trgajo od plače in kam gredo odbitki. Ali mu je pa vsaj težko zvedeti. Saj drugače si ne moremo predstavljati potrebe po posebnem besedilu nove ustave, ki naj delavcu zagotovi to osnovno pravico... Zanimivo, kaj?

PTUJSKI VRELEC tople radioaktivne zdravilne vode, ki so ga zvrtili nedavno, smo v Mislih že omenili. Kako ga bodo uporabljali in kaj mislijo z njim v bodočnosti, nam še ni znano. Zdaj se pogajajo za ime: "Protonske toplice" naj bi se imenoval, ko "Atomske toplice" pač že obstojajo v Podčetrtku. Kakšna bo konkurenca med obema, bomo pa še videli.

V STRUKOVCIH na Goričkem v Prekmurju so 14. oktobra slovesno počastili 250-letnico rojstva Štefana Kuzmiča. Mož velja za prekmurskega preporoditelja, ki je kot protestantski pisatelj veliko doprinesel za ohranitev slovenščine v Prekmurju.

Kako je Štefana Kuzmiča eden govornikov te slavnosti častil kot revolucionarja, ki je pripravljaval pot sedanjem režimu, se pa le malo smešno sliši. Kuzmiču se o komunizmu verjetno še sanjalo ni.

SOLI NI DOBITI poleg drugega zadnji čas po slovenskih trgovinah, pripovedujejo rojaki, ki so se te dni vrnili iz obiska domovine. Slovenija jo porabi neka-ko 30.000 ton letno. Imamo sicer tudi lastne soline ob naši obali, a letos so pridelale le 12.000 ton soli. Domači časopisi pišejo, da zaradi zastarelega načina dela in nizkih cen soline nimajo dobička. Trdijo tudi, da bi z boljšimi metodami zlahka pridelali letno dovolj soli za potrebe v Sloveniji. Morda bo kdaj tudi do tega prišlo, pa za enkrat ne kaže.

DOMAČIJA JANEZA JALNA, znanega pokojnega slovenskega pisatelja-duhovnika, je skoraj pogorela na Rodinah pri Jesenicah. Požar je nastal 12. oktobra in zajel gospodarsko poslopje, ki je podaljšek rojstne hiše. Zgorelo je poleg živalske krme celotno ostrešje, precej starega pohištva in knjig.

O ŠOLSkih TEŽAVAH beremo za kraje Tolmin, Breginj, Drežnica, Grajovo in Dolenja Trebuša. Poleg stiske v šolskih prostorih živi veliko učencev daleč od šole. Na Tolminskem se jih od 2800 učencev kar 780 vozi v šolo ter so nekateri zdoma po devet ur dnevno. Manjka tudi učiteljev, saj so kraji odročni in tudi plače ne privlačijo. Mnogi v neučiteljskih poklicih zaslužijo več in opuste poučevanje. Zato velik odstotek učiteljev po teh krajih nima ustrezne izobrazbe, s tem pa seveda trpi pouk.

NAJSTAREJŠE SLOVENSKO DREVO imajo v Stranah pod Nanosom, tako beremo v domačih listih.

To je lepo raščena in razvejana tisa, ki je še vedno plodna. Poročilo pravi, da so jo tudi letos sredi oktobra krasili lepi živordeči plodovi. Leta 1860 je Karel Dežman ocenil njeno starost na 950 let, po najnovejših in strokovnejših meritvah pa so ji prisodili le 500 let. Kljub temu je še vedno "rekorder" med slovenskimi drevesi. Sicer je nekaj slovenskih vaških lip že precej starih, a najstarejše in najdebelejše med njimi, ki bi posekale našo tiso, je v zadnjih desetletjih že podrla starost. V nekaterih vaseh samo še ogromen štor govori o nekdanji veličini mogočne zgodovinske lipe...

ČE O BELEM SRNJAKU govori lovec, mu nihče ne bo verjel. Saj so lovci znani po svojih "lovskih zgodbah" daleč po svetu. Lovec Rudi Korošec iz Ptuja pa je belega srnjaka res videl ter ga zasledoval več kot en mesec. Nikomur ni upal povedati, ker bi se vsi norčevali iz njega. Če bi mu verjeli, bi bilo pa tudi narobe: prav lahko bi prišel beli srnjak drugemu pod strel. Tako pa ga je končno podrl Rudi sam in dokazal, da je beli srnjak le resnica, četudi bolj redka. Niso vse lovske pripovedke iz trte zvite...

VINKO ZALETEL nam piše iz Koroške, da zdaj kaže med rojaki tudi že svoje drugo predavanje slik o Avstraliji. Prvi del je obsegal v glavnem obisk škofa Leniča, svečanost otvoritve cerkve sv. Rafaela in seveda euharistični kongres v Melbournu. Kar 290 barvnih slik ga poživlja. Drugi del pa ima zbranih 350 slik o Avstraliji in življenju slovenskih izseljencev na peti celini. Na nedeljo 28. oktobra je Vinko z njim prvič razveselil zamejske rojake in sicer v Gorici. "Še ti bi se čudil, kaj vse sem nabral o Avstraliji..." piše med drugim. O pokojnem p. Bernardu dostavlja: "Ko sem v Gorici pokazal p. Bernarda na bolniški postelji, sem žal že lahko omenil njegov odhod k Očetu. Dan prej sem dobil pošto od p. provinciala, v katerem mi je omenil tudi novico o smrti. Vse mesece sem se čudil, kje p. Bernard jemlje energije za življenje, ko je bil že pri najinem srečanju v januarju tako slab. Bog mu daj večni pokoj!..."

Tako, dragi Vinko, zdaj v zimskih mesecih se pa na knjigo spravi! Avstralski Slovenci še vedno povprašujejo po Tebi in te lepo pozdravljajo.

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK** za selitev in podobno, se boste z **MAKSOM HARTMANOM** po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

CELOVSKE MOHORJEVE SO DOSPELE!

Knjižni dar **CELOVSKE MOHORJEVE DRUŽBE** za leto 1974 obsega štiri zanimive knjige, ki so kljub dvigu udnine iz štiri na **PET DOLARJEV** zares vredne, da pridejo v vsako izseljensko družino:

KOLEDAR 1974 je v tradiciji nekdanjih izdaj in ima poleg koledarskega dela veliko zanimivega branja in mnogo slik.

MED KOROŠKIMI BRATI je roman, ki ga je napisal zgodovinar dr. Metod Turnšek.

VESTFALSKI SLOVENC obsega spomine pokojnega prelata Božidarja Tensunderna na svoje delo med slovenskimi izseljenci v Vestfaliji.

TRIJE RJAVCI je prijetna povest izpod peresa slovaške pisateljice Margite Figuli. Prevedel jo je A. Smolej.

Mohorjevke imajo kot običajno v zalogi slovenski duhovniki. Zaradi visoke nove poštnine je najbolje, da jih dvignete osebno pri obisku slovenskih verskih centrov, ali pa pri slovenski maši, ko duhovnik obišče Vašo naselbino. Ostali po deželi nam seveda pišite, pa Vam bomo z mohorjevimi knjigami postregli po pošti.

Nakup mohorjevke je obenem tudi Vaš dar za ohranitev slovenstva na Koroškem.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Lazzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebnje je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

APOSTOLSKA DELA

ZAKLJUČEK

Zadnji članek P. BERNADA

PAVLOVO PISMO FILEMONU

Pavel, ujetnik Jezusa Kristusa, in brat Timotej — našemu ljubem sodelavcu Filemonu, sestri Apiji, našemu sobojevniku Arhipu in cerkvi, ki je v tvoji hiši: Milost in mir od Boga, Očeta našega, in Gospoda Jezusa Kristusa.

Zahvaljujem svojega Boga in se te vedno spominjam v svojih molitvah, ker slišim o tvoji ljubezni in zvestobi, ki jo imaš do Gospoda Jezusa in do vseh svetih. Skupnost tvoje vere (z nami) naj se skaže dejavna v spoznanju vsega dobrega, kar je med vami v Kristusu Jezusu. Zakaj velika radost in tolažba me je navdala zaradi tvoje ljubezni, ker so se po tebi, brat, srca svetih poživila.

Zaradi tega, dasi imam v Kristusu veliko zaupanje, da ti morem zapovedovati, kar se spodobi, te rajši iz ljubezni prosim: tak, kakršen sem, stari Pavel, zdaj še ujetnik Jezusa Kristusa — te prosim za svojega sina, ki sem ga rodil v vezeh, za Onezima, ki ti je bil nekdanj neporaben, zdaj pa tebi in meni zelo poraben. Nazaj ti ga pošiljam, ti pa ga sprejmi kakor moje srce. Rad bi ga obdržal pri sebi, da bi mi namesto tebe stregel, ko sem v vezeh zaradi evangelija; toda brez tvoje privolitve nočem ničesar storiti, da bi Tvoja dobrota ne bila nekako prisiljena, marveč radovoljna. Morda se je bil namreč za nekaj časa zato ločil, da ga obdržiš za vedno, ne več kot sužnja, ampak več kot sužnja: kot brata, prav ljubega meni, toliko bolj še tebi, po mesu in v Gospodu. Ako me torej imaš

kateri pokristjanjeni hiši sužnji živeli kot pravi člani družine in se počutili kot doma.

Vendar se je zgodilo, da je Filemonu ušel mlad suženj, še pogan. Kako je mogel dovolj na skrivnem pobegniti in se celo iz tako oddaljenih Kolos pretolči do samega Rima, nam je seveda uganka. Ime mu je bilo Onezim. To je vse, kar vemo o njem. Kako se je preživljal in skrival na begu? Kako se je gibal med ljudmi brez vsakega dokaza prostega človeka: kdo, od kod, kam? . . . Kdo je Onezima sprejel v Rimu? . . . Sama neodgovorjena vprašanja. Vemo le to, da je ubeglega sužnja nekdo peljal k Pavlu in ta ga je poučil ter krstil. Postala sta kot oče in sin — ostalo nam pove Pavlovo pismo Filemonu. Vse to bi bila hvaležna snov za povest, če bi se je lotil kak pisatelj kot Alojzij Rebula, ki pozna te danje svet kot svoj žep.

za tovariša, ga sprejmi kakor mene. Ako ti je pa storil kako krivico, ali ti je kaj dolžan, to meni vračunaj. Jaz, Pavel, pišem lastnoročno: jaz bom povrnil — da ti ne rečem, da si mi celo sam sebe dolžan. Da, brat, naj imam od tebe korist v Gospodu. Poživi moje srce v Gospodu.

V zaupanju v tvojo poslušnost ti pišem vedoč, da boš storil še več kakor pravim. Obenem mi tudi pripravi stanovanje. Upam namreč, da bom po vaših prošnjah vam podarjen.

Pozdravlja te Epafra, moj sojetnik v Kristusu Jezusu, in Marko, Aristarh, Dema in Luka, moji sodelavci. Milost Gospoda našega Jezusa Kristusa z vašim duhom. Amen!

IZ PAVLOVEGA PISMA TIMOTEJU

To veš, da so se od mene obrnili vsi, kateri so v Aziji, med njimi Figel in Hermogen. Gospod naj izkaže usmiljenje hiši Onezifora, ker me je velikokrat poživil in se ni sramoval mojih vezi, ampak me je, ko je v Rim prišel, skrbno iskal in našel. (2 Tim. 1, 15—18)

Ko sem se prvokrat zagovarjal, mi nihče ni prišel na pomoč, ampak so me vsi zapustili. Naj se jim to ne šteje v zlo. Gospod pa mi je pomagal in dal moč, da bi se po meni oznanjevanje dopolnilo in bi ga slišali vsi narodi; otel me je levu iz žrela. Gospod me bo otel iz vsakega hudega naklepa in rešil v svoje nebeško kraljestvo. Njemu slava na vekov veke. Amen. (2 Tim. 4, 16—18)

Filemon je Pavlu veliko več dolžan, kot more biti Onezim Filemonu. Naredil ga je kristjana, kar je neprecenljiv dolg . . .

V pismu omenjena Apija je bila Filemonova žena.

NIHČE NI PAVLU POMAGAL

Po dveh letih čakanja je prišel Pavel pred sodišče cesarja Nerona. Ta je prvi med rimskimi cesarji zares zasovražil kristjane. Morda se prav zato Pavlovi prijatelji niso upali pokazati pred sodiščem, da bi rekli besedo za obtoženca. A Pavel se je zagovarjal sam in tako uspešno, da je dosegel popolno oprostitev. Uspeh pripisuje Bogu, ki je hotel, da Pavel še nekaj let misijonari po svetu: med drugimi kraji, tako trdi tradicija, celo v Španiji.

Drugi list Timoteju v Efezu je Pavel pisal iz Rima, ko je bil — zelo verjetno leta 66 — drugič v verigah pod cesarjem Neronom. Zdaj ni

bilo treba tako dolgo čakati na obravnavo. Kako je potekala, nam ni znano, samo to vemo, da ga to pot Bog ni rešil Neronove smrtne sodbe — "levu iz žrela". Pavlu je ostala na svetu samo še mučeniška smrt — obglavljenje — za njo pa na drugem svetu nebeško kraljestvo.

ZAKLJUČEK

Tako smo v zadnjih letnikih naših MISLI na teh srednjih dveh straneh "obdelali" pet svetopisemskih knjig NZ: štiri evangelije in Apostolska dela. Evangelijev nismo jemali vsakega posebej, ampak strnjene v skladno celoto, kot da je pisal en sam evangelist. Zlasti prvi trije evangelisti imajo toliko skupnega, da so svetopisemski izvedenci že pogostokrat skušali doseči tako skladnost, pa seveda nič bistvenega pri tem ne izpustili.

Sam ljubi Bog ve, če in koliko korist so naše MISLI s tem napravile med bravci. Prikrto nam je, koliko parov oči je vsa ta leta drselo preko teh dveh strani. Prav nič si ne domišljam. Če bi imel pred seboj vseh par tisoč rojakov, ki so na MISLI naročeni ali jih vsaj drugače kaj pogledajo, pa bi si kar ne upal zaklicati: Tisti, ki ste vse to res brali, dvignite roko! — Predobro vem, da ljudje vse prej berejo kot sveto pismo, pa naj bo že Stara ali Nova zaveza.

Pred leti me je nekdo vprašal, zakaj mu nekateri pravijo, da je Abrahama srečal, ko je izpolnil petdeset let. Pokazal sem mu zadnje vrste osmega poglavja evangelija svetega Janezas "Judje so mu (Jezusu) torej rekli: Še petdeset let nimaš, pa (praviš, da) si Abrahama videl? Jezus jim je rekel: Resnično, resnično, povem vam: Preden je bil Abraham, sem jaz". To evangeljsko besedilo je povzročilo rečenico, da ob svojem 50-letnem rojstnem dnevu srečaš Abrahama. — To sem torej rojaku razložil in mu poklonil knjigo Nove zaveze, naj jo prebere. Sem kar prepričan, da je še ni prebral . . .

Sicer pa: če bi pred polno cerkvijo v Kew ali pa Veselovem zaklical: Tisti, ki ste vsaj enkrat prebrali vso Novo zavezo, dvignite roko! — Koliko bi jih naštel? . . .

Žal, sveto pismo nam ostaja zapečateni knjiga. Kaj torej? Ali naj MISLI začno od kraja? Ali bi zdaj kaj bolj brali? Verjetno ne. — Ampak blizu Nove zaveze bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani . . .

OB ZAKLJUČKU Lukove knjige v novembrski številki sem napovedal kratek dostavek, ki bo pojasnil dvojje, česar nam Luka ne pove: kako je Pavel v najetem stanovanju brez ovire sprejemal obiskovalce in jih pridobival za Kristusa, in da je bil po dveh letih čakanja pred cesarskim sodiščem oproščen. Za oboje nam je koristno poznati Pavlovo lastno pričevanje v dveh njegovih pismih: Filemonu in Timoteju.

MILA PROŠNJA ZA UBOGEGA SUŽNJA

Filemon (ime kaže, da je bil po rojstvu Grk in kot tak pogan) je bil bogat posestnik v mestu Kolose. Kolose so bile v pokrajini Frigiji, ob važni trgovski cesti, ki je vezala mesto Efez s Tarzom in Sirijo. Med Pavlovimi listi je zelo lepo pismo Kološanom, vendar cerkvene občine tamkaj ni ustanovil Pavel sam, niti je ni nikoli osebno obiskal. Ustanovil je Cerkev v Kolosah neki Epafra, ki ga je Pavel pridobil za Kristusa v Efezu. Prav tako je Pavel nekje na svojih potovanjih srečal Filemona, trgovca v Kolosah ter tudi njega poučil in krstil. Ko se je Filemon vrnil v Kolose, je vneto pomagal Epafru voditi ondotno Cerkev in dajal svojo hišo na razpolaganje za zbiranje k službi božji.

V tistih časih so vsi količkaj premožni imeli poleg drugega bogastva tudi sužnje. Niti Judje niso bili izjeme, priznati pa je treba, da so Judje bolj človeško ravnali s sužnji in so jim morali po predpisanih letih dati prostost. V vsem prostranem ozemlju obširnega poganskega sveta je bilo drugače. Suženjstvo je bila sama po sebi umevna državno-pravna ustanova. Sužnji so bili popolna gospodarjeva lastnina. Zoper surovo in krivično gospodarjevo ravnanje se suženj ni imel kje pritožiti. Nasprotno so pa bile ostre postave zoper nepokorne sužnje, posebej še, če bi suženj skušal gospodarju pobegniti.

Tudi premožni Filemon je imel sužnje. Obdržal jih je še, ko je postal kristjan. Pavel in drugi apostoli so se dobro zavedali, da je krčanski duh v bistvu proti vsakemu suženjstvu in da bo nekoč odločno pomagalo suženjstvo odpraviti. Toda v takratnih razmerah je bilo to še nemogoče. Pokristjanjenim gospodarjem je bilo dovoljeno na zunaj sužnje obdržati, morali pa so v njih gledati brate in jih na primeren način, zlasti s svojim zgledom ljubezni, pridobivati za Kristusa. Zgodovina ve povedati, da so v marsi-

Sv. Janez
ob Bohinjskem jezeru
v snežni božični obleki

FORDOV BOŽIČ 1893

NIČ POSEBNEGA ni danes avto. Preplaval je svet, mu prinesel novo dobo motoriziranega prometa, pa tudi okuženega zraka in grmado smrtnih žrtev na cesti. Ko sediš za volanom, se ti zdi ta "voz brez konjske vprege" čisto nekaj naravnega za dvajseto stoletje: nič več se ne čudimo avtu kot iznajdbi, nič ne mislimo na njegovo rojstvo pred desetletji. In vendar se je nekoč zgodilo, da je avtomobilski motor začel prvič brneti — prav na letošnji sveti večer bo obhajal svojo osemdesetletnico. Zanimivost zase — naj ne gre nimo nas, ki uživamo sadove (dobre in slabe) njenega razvoja.

Trinajst let je imel Henry Ford, ko se mu je ta "voz brez konjske vprege" tako močno zabil v glavo, da ga ni mogel več pozabiti. S svojim očetom se je peljal na koleslju proti bližnjemu mestu. Konj je počasi vlekel, fant je imel dovolj časa gledati okrog. Tedaj je Henry izbuljil oči od presenečenja: zagledal je parni stroj, ki je vozil po poljski poti s svojim lastnim pogonom. Sicer mu parni stroji niso bili tuji. Že od 1870 so jih uporabljali po ameriških farmah za mlačvo žita in žaganje lesa. A tam je stal na mestu in ni vzbujal pozornosti. Tu pa se je pred njim premikal, brez konjske vprege kot očetov voz...

Parni stroj je zapeljal h kraju poti, se ustavil in čakal, da bo šel voz kmeta Forda mimo. Henryja pa ni zdržalo. V trenutku je bil pri parnem stroju, da si pobježe ogleda ta "voz brez konjske vprege"...

Od tistega dne dalje Henry ni imel nikakega veselja za poljedelstvo na očetovi farmi v Dearbornu. Ni imel več obstanka: mahnil jo je v Detroit in se izučil

za mehanika. Iz mesta se je vračal na farme popravljat razne poljedelske stroje. Pri tem je srečal dekle Claro Bryant iz Greenfielda, se poročil in si začel v Dearbornu postavljati svoj dom. Poleg mehaničnega dela je družini služil kruh z malo parno žago.

A doma ga ni dolgo zdržalo. Kot osemindvajsetleten je 1891 spet odšel v Detroit in si dobil delo kot nočni strojnik v elektrarni Edison Illuminating Company. Njegova plača je bila 45 dolarjev na mesec. Ženo je potolažil, naj potrpi brez njega: v Detroitu se hoče izučiti za električarja, ker brez tega znanja ne bo mogel uresničiti svojih načrtov, ki so mu še vedno rojili po glavi: iznajti motor na bencinski pogon... Dve leti je bil Ford s svojo idejo v glavi tako zamišljen, da so se mu vsi smejali. Često je celo pozabil dvigniti svojo plačo v elektrarni — pravi lunatik. Ideja mu ni dala miru ne podnevi in ne ponoči.

Bilo je na sveti večer leta 1893. Fordova žena je bila čez glavo zaposlena s pripravami za pogostitev svojih, ki naj bi prišli iz Greenfielda na obisk. Sedemletni sin Edsel je sitnaril po kuhinji in spraševal po očetu.

Res: oče Henry se je za ta sveti večer vrnil iz Detroita in s seboj je prinesel — svoj prvi motor. Naravnost v kuhinjo je prišel z njim in žena je morala za nekaj časa prenehati s kuho...

Motor je postavil v kuhinjski lijak in poprosil ženo, naj mu pomaga pri poizkusu: spraviti ga morata v pogon. Pokazal ji je, kako naj počasi vliwa bencin iz skodelice v kovinasto cevko, ki je služila za kar-

burator, in kako naj obrača vijak, ki je spuščal bencin v zaklopke; on pa bo medtem obračal kolo...

To svojo primitivno napravo je spojil s hišnim električnim tokom, nato pa dal ženi znamenje, naj prične počasi vlivati bencin.

Motor je začel kašljati in stresati kuhinjski lijak. Plameni so švigali iz njega. Ford je nekaj minut napeto opazoval svojo iznajdbo: to kašljanje in ropotanje mu je bila najlepša simfonija na svetu. Najbrž je pri njem tistikrat celo božično pesem prevpila...

Končno je namignil Klari, naj odstopi, sam pa je ustavil motor. Motor je uspešno delal — to je bilo vse, kar je Ford hotel ta večer dognati. Prvi motor za "voz brez vprege" je bil torej rojen — pa ravno na sveti večer...

Za Fordovim domom je bila drvarnica, ki je odslej služila Henryju za delavnico. Vedel je, da mora svoj

izum izpopolniti. Takoj se je lotil dela na dvocilindrskem motorju. Saj je imel njegov prvi motor en sam cilinder, ki ga je Ford izdelal iz navadne plinske cevi.

V tej drvarnici je Henry Ford dne 4. junija 1896 ob štirih popoldne izgotovil svoj prvi avtomobil. Iz nje se je odpeljal na poizkusno vožnjo po Dearbornu. Vozil je po Grand River aveniji do Washingtonovega bulvarja, kjer se mu je vozilo ustavilo zaradi hibe v vžigalniku. A to Henryja ni uplašilo. Tudi posmeh radovednežev ne. Vztrajal je na delu in ga srečno končal. Postavil je Ameriko in za njo ves svet "na kolesa".

Zanimivo je pa le, da je bil motor "voza brez konjske vprege" rojen ravno na božični večer. Pred osemdesetimi leti od letošnjega.

JAKA NAPROŠEN

Nocoj

v svetlem kriku zvonov, v zlatem smehu zvezd
iztrpela se je najtišja bolešt.

Le dalja je še —

in samotnega v čudno zaprte oči
narahlo boli.

O, dalja — ko grob, oslepelega ptiča perot!

V brezbrežje se je raztegnila
samotnemu žalostna pot . . .

O, dom!

Kdor ga ima —

sred črnih vrtincev, viharjev življenja

ima pristan, ima čudežen vir vsega:

ljubezni, miru in še — pozabljenja . . .

Brezdomcu nocoj

le motni odbleski, le blede odzvoki

božičnega čara v samoto lijo.

Lijo — o, in je vendar nocoj

še njemu, še njemu pri srcu tako mehko . . .

MIRKO KUNČIČ

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

KRSTI

Sonja Simec, Bondi. Oče Anton, mati Ivanka, r. Rajk. Botrovala sta Alojzij in Barbara Brodnik — Bondi North, 23. sept. 1973.

Peter Pavel Bergine, Villawood. Oče Viktor, mati Bosiljka r. Pavlovič. Botrovala sta Peter in Cvetka Bergine — Merrylands, 30. sept. 1973.

Irena Abec, Fairfield. Oče Franc, mati Antonija, r. Rep. Botrovala sta Stefan in Helena Zdravec — Merrylands, 14. okt. 1973.

Nancy Anita Strah, Kingswood. Oče Peter, mati Marija, r. Prelec. Botrovala sta Viljem in Erika Žižek — Merrylands, 28. okt. 1973.

Tanja Elizabeth Brežnik, Randwick. Oče Rudolf, mati Elizabeta, r. Kodela. Botrovala sta Alfred in Jelena Brežnik — Merrylands, 4. nov. 1973.

Sonja Koščak, Redfern. Oče Jože, mati Vida, r. Gustinčič. Botrovala sta Maks in Marija Špilar — Merrylands, 17. nov. 1973.

Gregor Breznik, Botany. Oče Friderik, mati Ema, r. Osojnik. Botrovala sta Simon in Jožica Zidar — Merrylands, 17. nov. 1973.

Katarina Bartelj, Higgins, A.C.T. Oče Franc, mati Terezija, r. Štraus. Botrovala sta Janko in Barbara Vratarič — Garran, A.C.T., 18. nov. 1973.

Fanika Rede, Bondi Jctn. Oče Jože, mati Marija, r. Šebalj. Botrovala sta Frank in Angela Rede — Merrylands, 25. nov. 1973.

NOVA GROBOVA. — V ponedeljek 15. oktobra 1973 je preminul na svojem domu v Erskinevillu **MIHAEL VARLJEN**. Rojen je bil 19.9.1906. v vasi Matulje (Frančiči pri Reki). V Avstralijo je prišel ravno na novega leta dan 1960 na ladji "Flaminia". Z njim je prišla tudi žena Ivanka r. Brožič in sin Branko, sin Rajko pa je preminul še predno je družina emigrirala v Avstralijo. Po prihodu v novo deželo so najprej živeli v Paddingtonu, kjer je pokojni začel čevljarstvo delavico. Pozneje so kupili hišo v Erskineville. Toda pokojnik, ki je bolehal devet let, je moral zaradi bolezni v predčasni pokoj.

Slovensko pogrebno mašo zanj je opravil p. Stanko v Erskinevillu. Pokojnika so položili k večnemu počitku na Botany pokopališču.

Pokojnik je rad hodil k sv. maši, v kolikor mu je bolezen dopuščala. Tudi na domu in v bolnišnici je

Slovenske sestre — franciškank Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

večkrat prejel sv. zakramente. Tako je bil pripravljen na smrt. Umrl je zadet od kapi. — Ženi in sinu naše iskreno sožalje ob izgubi moža in očeta. Spomnimo se pokojnika v molitvi. R.I.P.

V četrtek zvečer, 8. novembra 1973, se je v Sydneyu tragično končalo mlado življenje komaj dvajsetletnega **BORUTA KLAJNŠEK-JOHNSON-a**. Blizu središča mesta, na Broadwayu, je Borut nenadoma zaustavil svoje motorno vozilo, da ne bi povozil pešca, ki je nepričakovano pred njim prečkal cesto. Sunek je Boruta vrgel z motornega kolesa, da je z glavo zadel ob pločnik in kmalu nato podlegel poškodbi. Boruta so avstralski prijatelji poznali kor Roberta Johnsona. Rojen je bil v Celju 21.10.1953. V Avstralijo je prišel pred devetimi leti z materjo Zoro na ladji "Flota Lauro". Zaposlen je bil v fotografski stroki, živel pa je z materjo v Bankstownu. Pogrebne molitve za pokojnika so bile opravljene dne 14. nov. v Metropolitan Funeral Home, Bankstown. Nato smo spremili Boruta na slovenski del Roockwood pokopališča. Materi in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje. Spomnimo se pokojnika v molitvi. R.I.P.

NAŠI ZVONOVI, o katerih sem vam poročal v novembrski številki, so že na poti v Avstralijo. Natovorila ji je ladja "Luka Botič", ki dospe v sydneysko pristanišče menda že v prvi polovici decembra. Nedavno sem napravil prošnjo, da bi bili naši zvonovi prosti carine. Naj se tu zahvalim senatorju T. Mulvihillu, ki nam je pomagal, da je bila prošnja ugodno rešena. Zadeva uvoza naših zvonov je bila 20. novembra nepričakovano omenjena celo v avstralskem parlamentu.

Vsekakor bodo zvonovi kmalu pri nas. Toplo jih bomo pozdravili, kakor bodo tudi oni pozdravljali nas iz lin Sv. Rafaela. Koliko bomo smeli zvoniti, bomo še videli. Preveč goreči ne bomo smeli biti, da ne bo protestov sosedov. V Kew zvone pred deseto mašo ali popoldansko in v slovo pokojnemu ob pogrebiti

ter doslej niso imeli nobenih težav. Tamkajšnji italijanski kapucini pa so morali zazidati vse zvonikove line, ker so "začeli zvoniti zjutraj in končali zvečer", kot se je glasilo protest sosedov. Zdaj jim krasni veliki zvonovi, uvoženi iz Italije, mrtvi vise v zvoniku. V tem bomo morali biti umerjeni, pa bo vse prav.

TRADICIONALNO "ŠTEFANOVANJE" bomo imeli tudi letos na dan po božiču, praznik sv. Štefana. Ta naša prireditev v Paddington Town Hallu vsako leto zbere več sto rojakov. Za mnoge je to edino srečanje v letu s prijatelji in znanci. Smo pač raztreseni ne samo po širnem Sydneyu, ampak še dalje tja do Wollongonga, Newcastlea in Canberre. Naše Štefanovanje je že znano kot prireditev z res domačim razpoloženjem. Zato pridite, da se s svojimi rojaki povesele! S svojo udeležbo boste obenem podprli tudi naš cerkveni fond in pripomogli k lažjemu odplačevanju dolga. Vsem že zdaj iskrena zahvala za udeležbo!

BOŽIČNI SPORED

- 22. decembra, Četrta adventna nedelja. (Janez Kancij).**
9.30 zjutraj, Merrylands, redna nedeljska služba božja. Od 8.45 dalje bo prilika za sv. spoved.
- 24. dec., ponedeljek, božična vigilijska.**
10.30 zvečer, v Auburn Town Hall začetek spovedovanja, ki traja do polnočnice.
12.00 opolnoči. Auburn Town Hall: Procesija otrok z Jezuškom in lučkami, polaganje Jezuščka v jaslice, blagoslov jaslic. Nato **POLNOČNA SVETA MAŠA**. Poje mešani zbor pod vodstvom g. Klakočerja.
- 25. dec., torek, BOŽIČ ali ROJSTVO NAŠEGA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA.**
8.30 zjutraj, Merrylands, sv. maša z ljudskim petjem božičnih pesmi (pastirska maša).
10.30 dopoldan, Merrylands, praznična sv. maša z zborovim petjem (velika ali dnevna maša).
5.00 popoldan, Wollongong, božična služba božja.
- 26. dec., sreda, Sveti Štefan, prvi mučenec. (Nezapovedan praznik).**
9.30 Merrylands, sv. maša.
- 30. dec., SVETA DRUŽINA, IZSELJENSKA NEDELJA.**
9.30 Merrylands, redna nedeljska sv. maša. Nato pete litanije Matere božje, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim.
6.00 zvečer, Hamilton-Newcastle, slovenska služba božja.
- 31. dec., ponedeljek. Silvester, papež.**
7.00 zvečer, Merrylands, večerna maša.
- 1. januarja 1974. NOVO LETO. PRAZNIK MATERE BOŽJE.**
9.30 zjutraj, Merrylands, praznična služba božja.
7.00 zvečer, Merrylands, večerna maša.

Tudi letos ste lepo vabljeni na tradicionalno
ŠTEFANOVANJE
ki bo v sredo, 26. decembra 1973,
v **Paddington Town Hall**
(vokal Oxford & Oatley Sts.)
Začetek ob osmi uri zvečer.
Igra "JADRAN"
Pridite! Čakajo vas lepi dobitki na srečolovu.

- 6. jan., nedelja. RAZGLAŠENJE GOSPODOVO, Trije Kralji.**
9.30 Merrylands. Praznična sv. maša.
- 13. jan., nedelja. Jezusov krst.**
9.30 Merrylands, redna nedeljska maša.
5.00 popoldan, Wollongong. Redna mesečna služba božja.
- 20. jan. 2. navadna nedelja. (Boštjan).**
9.30 Merrylands, redna nedeljska maša.
6.00 zvečer, Canberra, redna mesečna maša.
- Poleg omenjenih svetih maš je redno vsako soboto ob 7. uri zvečer sv. maša, pri kateri lahko zadostite nedeljski dolžnosti, če naslednji dan ne morete k sv. maši. Isto velja za dneve pred zapovedanimi prazniki. Večerna maša bo tudi na prvi petek, 4. januarja.

SV. SPOVED

- Okrog praznikov bo prilika za sv. spoved pol ure pred sobotnimi in nedeljskimi mašami.
 - Na božično vigilijo, ponedeljek, 24. decembra:** St. Patrick, Blacktown, od 12 — 1. ure popoldan, Sacred Heart, Cabramatta, od 1.30 do 2.30 popoldan, Sv. Rafael, Merrylands, od 7. do 8. zvečer, Auburn Town Hall, od 10.30 zvečer do polnočnice.
- WOLLONGONG** ima izredno božično službo božjo na božični dan ob 5. uri popoldan v Villa Maria kapeli, Corrimal St. (v bloku med Campbell & Gipps Sts.) Pol ure pred mašo prilika za sv. spoved.
- NEWCASTLE** ima božično službo božjo na nedeljo sv. Družine, 30. decembra. Kraj je isti kot navadno: cerkev Srca Jezusovega, Hunter St., Hamilton. Čas je ob 6. uri zvečer. Pred mašo prilika za sv. spoved.
- CANBERRA in BRISBANE** imata za praznike in novo leto poseben spored. Poslal vam ga bo č. dr. Ivan Mikula, če se bo — kot upamo — pred prazniki vrnil v Avstralijo.

P. Valerijan

POLNOČNICA BO TUDI LETOS v AUBURN TOWN HALL, AUBURN. Vhod na parkališče je iz Susan St. Prepeval bo mešani pevski zbor pod vodstvom g. Klakočerja, nekaj znanih pesmi pa bomo vsi skupno zapeli.

POKOJNEGA P. BERNARDA so se spomnili s par izjemami vsi izseljenski listi, čim je novica o smrti dospela do uredništev. Argentinska SVOBODNA SLOVENIJA mu je posvetila več kot pol svoje časopisne strani. Takole se začena članek:

"Ko smo pred 25. leti prišli v Argentino, smo bili neznansko sami. Pa smo se kljub temu v množici začelih težav odločili za nadaljevanje izdavanja Svobodne Slovenije. Eden prvih, ki so se nam oglasili iz ZDA, je bil pater Bernard Ambrožič. Kako smo bili veseli njegovih pismem, katerim so kmalu sledili tudi članki za list. Ko smo začeli izdajati kalendar Svobodne Slovenije, ki se je kmalu razvil v Zbornik, je pater Ambrožič postal njegov sodelavec. Njegovi članki in duhoviti spisi so bili objavljeni skoro v vsch letnikih od leta 1958 do leta 1968."

"Veliko nam je pomenil njegov pristrčni in prijateljski odnos, ki so ga vsebovala njegova pisma, polna vzpodbudnih misli (...). Mnogokrat nam je bil kot najbolj izkušen slovenski izseljenski duhovnik, širokih obzorij in načelne jasnosti, tudi očetovski svetovalec. Še potem, ko je zbolel lasko leto, se nam je večkrat oglasil."

O prejemju smrtnega sporočila piše članek: "Močno nas je zadelo. Zavedli smo se, da smo Slovenci izgubili velikega vzgojitelja in misijonarja, kulturnega delavca, mojstra pisane besede in osebnost izrednega formata. Begunci in izseljenci pa enega največjih dobrotnikov."

Članek objavlja tudi p. Bernardo-vo zadnje pismo v letošnjem maju. Sam bolan, pa še vedno misli na drage mu izseljence in uspehe pri njihovem delu. Saj pater zaključuje svoje zadnje vrstice Argentinini z besedami: "... Tako. Doklepal sem za silo kar sem mislil. Naj zaključim s tisoči najlepšimi pozdravi Vam in vsem okoli Vas. Bog daj poguma in volje za veliko delo še nadalje in vsaj primernega uspeha v raznih podjetnostih. P. Bernard OFM."

SIJ SLOVENSKE SVOBODE, Argentina, dodaja poročilo o smrti, da

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(7. OČE SO UMRLI)

Doma je bilo potem prav pusto, ker se ni nič zgodilo. K Žirovcu me pa ni več vleklo. Ker se ni bilo vredno baviti s tem ali onim, sem si dal opraviti, da sem pomagal teti. Pohvalila me je, da sem priden, in tako je minil čas vse do pogreba in čez. Ko je odšel sprevod od Žirovca proti Boštjančiču, nas je vzela teta v breg, odkoder smo lahko gledali dolgo vrsto ljudi, ki so šli za krsto. Zmolili smo očenaš za pokoj očetove duše, potem se je procesija skrila s cesto vred za hribom. Teta nam je pravila o dušah, ki gredo pred sodbo, potem pa v nebesa, v vice ali v pekel. Moja glava je bila polna vernih duš, pa tudi naših mlajših so se živo prijela. Ves tisti in še drugi dan smo se pogovarjali o njih. Komaj sem opazil, kdaj je šla teta od hiše in je spet mama vzela v roke vse domače opravke.

Drugi ali tretji dan po pogrebu je prišla k nam Žirovčeva mama Neža. To je pa bilo spet nekaj popolnoma novega zame. Do tistega dne je nisem nikoli videl pri nas. Stopila je k naši mami v kuhinjo in sta si nekaj šepetali. Mislil sem, da bosta na glas kaj rekli, pa sem se pošteno uštel. Brez besede je naša odvedla Žirovčevo v hišo. Ko je zagledala mene, da se motovilim okoli, mi je naročila: "Ata teci klicat!"

Bil je pri čebelah in sem mu od daleč dopovedal, kako in kaj. Nič ni rekel: kar pustil je čebele in šel. Obraz je imel tak, kot bi ne bilo še nikoli nič zapisano na njem. Šel sem za njim in mislil, da se bo zdaj godilo, kar bo vredno gledati in poslušati. Kako sem se motil! Tik pred hišnim pragom mi je ata rekel: "Noben otrok blizu!"

Težko je padlo, pa držalo je kot pribito. Všeč mi pa ni bilo. Potem dolgo ni bilo nič. Vseeno sem vztrajal in prežal, če bi se kaj izvil zame iz tihote, ki je nastala. Motovill sem se po svislih in pasel dolčas, zraven pa dušil radovednost. Skoraj sem že obupal, ko se je vendar nekaj zganilo iz veže. Planil sem k oboju in škilil skozi drobno špranjo.

Počasni in v pritanjenem pogovoru so oni trije stopili pred hišo. Ata je obstal med podboji, obe mami pa pod kapom. Zadrževal sem sapo, da bi ujel kakšno besedo. Žirovčeva pa kar ni mogla oditi, da sem se čudil, zakaj še zmerom nekaj našteva na prste. Naenkrat je naša mama vprašala dovolj glasno, da sem slišal: "Saj res, kaj pa Micelj? Ali je že kaj pozabila očeta?"

Žirovčeva je stopila korak nazaj proti naši mami. Videlo se je, da ji vprašanje ni bilo neprijetno. Odgovorila je naravnost proti meni obrnjena: "Oh, saj veste, otrok je otrok. Pozabi, pa se spet spomni in komedija se začne znova. Naj bo lepo ali grdo, že zavoljo tega dekleta moram reči, da je bil zadnji čas za očetovo smrt. Če sploh že ni prepozno! Tako so nam skvarili to punčaro,

da me je strah. Ko bi jo imeli po pameti radi, bi človek nič ne rekel. Pa niso mogli biti za trenutek brez nje. In vse je smela. Na tisti klopi pod turškim kostanjem sta prečepela dneve in dneve in od tam vladala nad nami vsemi. Kakšne nam je včasih ta otrok brusil! Pa sem morala molčati, ali pa bi bil ogenj v strehi. Kolikokrat sem se skrila in na tihem jokala! Majhno naj bi bila rekla nazaj, vsa očetova ihta bi bila nad mano. In to je bila ihta in pol. Odkar je stopila prvič na noge, ni bila več moja. Še spati je morala v očetovi čumnati."

Silno čudno se mi je zdelo, pa pri srcu me je prijelo, ko sem videl, da žena komaj zadržuje sozle. Nisem vedel, če mi je hudo zaradi Žirovčeve mame ali Miceljna.

"Oh, saj smo vedeli, da ti mora biti nerodno", je rekla naša mama.

"Kaj bi ne vedeli, saj niste mogli biti ne gluhi ne slepi", je pritrdila Žirovčeva. "Kakor tudi za one druge reči ne", je še pristavila.

Naša mama se je v zadregi prestopala. Jaz sem takoj vedel, da so "one druge reči" ostale v naši hiši. Le škoda, da se skozi zid ne da slišati! ...

"Vse se bo še popravilo, le zaupaj!" je rekla naša.

"Bog te usliši", je namesto amen pribila ona.

Ko pa le še ni šla, je naša povedala novo misel: "Saj zna biti Micelj tudi čudno prijazna in domača. Enkrat je bila pri nas ..."

Joj, kako sem imel našo mamo spet odkraja rad!

"Vem, vem", je pokimala ona. "Za vse je pripravna, kadar le hoče. Kakor jo prime, taka pa je."

Ata se v ta pogovor ni kar nič vtikal. Kako se je držal med vrati, nisem mogel videti. Oni dve sta se pa pomaknili proti hišnemu voglu in potem nisem nobene besede več ujel.

Pa če po pravici povem, je bilo kar zadosti. Imel sem kaj misliti. Ves dan, kar ga je še bilo, se mi je v možganih motovila Micelj. Enkrat je bila kot jo je naslikala Žirovčeva mama, potem se je pa kar na lepem sprevrgla in bila taka, kakršno sem jo poznal in z mano naša mama.

Še sanjalo se mi je o Miceljnu vso tisto noč potem ...

8. GOSTAČ TOMAŽEK

Ko ni bilo nič drugega takega, sem se spomnil, da bi pogledal, kako je kaj napredovalo delo ob Povšci. Stopil sem pod pot v melino in napel oči. Vse je bilo tiho kot včeraj in sploh od takrat, ko so rajni Žirovčev oče legli in umrli. Nobenega človeka nikjer. Meni ni bilo znano, koliko so bili do takrat dogradili. To bi bilo treba zdaj zvedeti. Pa kaj mi pomaga prazno gledanje proti Povšci, ko niti ne vem, kam na pogledam. Znal sem gledati samo tedaj, kadar se je kaj godilo. Zdaj se pa ni prav nič.

Nezadovoljen s samim seboj in svetom sem se vrnil in napotil proti kozolcu. Ravno je prihajal ata od čebelnjaka. Porabil sem priliko.

"Ata, tam doli nič več ne delajo. Ali je že vse narejeno?"

Nič ni pokazal volje, da bi mi kaj povedal.

"Kar pusti tisto tam doli, pa kakšno drugo skrb si naloži. Ali pa pojdi z mano!"

Nobene skrbi si nisem naložil, kar z njim sem šel. Šla sva na njivo in spravljala plevel, ki je ležal na kupih v razorih. Molče sva delala in prav kmalu dodelala. Ata me je pustil samega, jaz se pa nikamor nisem imel dejati. K otrokom in igri me ni mi-

je bil p. Bernard "plodovit slovenski pisatelj, urednik revij in izdajatelj verskega tiska." Konča poročilo z besedami: "Ohranili ga bomo v hvaležnem spominu, dobri Bog pa naj bo obilen plačnik enemu največjih mecenov slovenskega emigrantskega tiska!"

Sleherno pismo, pa naj pride iz katerega koli konca sveta na uredništvo, omenja pokojnega o. Bernarda.

"Ker ne vem, komu bi izrazil sožalje ob smrti mojega velikega prijatelja še iz "mladih" let p. Nardžiča, ga izražam Vam kot njegovemu nasledniku. Bil je velik dobrotnik našega tiska in nas beguncev sploh. Bog mu bodi plačnik! Vaš dr. Tine Debeljak". (Argentina)

"... Za vas vse v Avstraliji gotovo pomeni smrt p. Ambrožiča velik udarec (...) Vedno sem patra občudoval, kako more vsak mesec spraviti skupaj toliko gradiva. Mi tukaj pri naših časopisih in revijah, ki niso niti tako obširne kot so MISLI, dobesedno gagamo, ko je — kljub veliki številki emigrantov — tako silno ma-

GEELONG, Vic.

Vljudno ste vabljeni

na ŠTEFANOVANJE

ki ga bo naše Društvo priredilo na večer dne 26 DECEMBRA 1973 v CENTENARY HALL, Cox Rd.

Vstopnina: odrasli 3 dolarje
otroci 1 dolar

Za jedačo in pijačo bo preskrbljeno po zmerni ceni.

Zaigrali in zapeli nam bodo
BRATJE PLESničAR.

Na svidenje!

ODBOR

lo "pismenih" ljudi..." — Rudolf Smersu, Argentina.

"Velika škoda, da je umrl p. Bernard. Osebnost ga nisem poznal, a iz pisanja sem vedno znova ugotavljal, da je to osebnost, ena redkih, ki jih imamo Slovenci..." Dr. Janez Zdešar, delegat za dušno pastirstvo med Slovenci v Nemčiji.

NAMESTO ROŽ NA GROB P. BERNARDO DAROVALI ZA SKLAD "MISLI":

\$25.— Slovenske sestre; \$20.— Andreana Simonetič; \$10.— Druž. Maks Štavar, Tiskarna MINTIS Pty. Ltd., Janko Menič, Mirko Cuderman; \$6.60 Lučko Mozetič, Kanada; \$5.— Dr. Jure Koce, Vincenc Štolfa, Rihard in Karla Twrdy, Vili Mencigar, Zofija Brkovec, Marija Devetak, Jakob Božič; \$4.— Julka Mrčun; \$3.30 Ana Ahačič (ZDA); \$3.— Anton Fabec, Danilo Kreševič; \$2.— Tereza Ilijaš, Marija Zai, Gabrijel Pirc; \$1.— Gracijan Pirc, Marta Jakša.

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA BERNARDOV TISKOVI SKLAD: \$6.— Maks Štavar; \$5.— Vincenc Štolfa; \$3.30 Jelka Germek; \$3.— Jože Rakušek, Franc Nagode, Anton Fabec, Janko Filipič, \$2.— Gita Mihelčič, Marija Hartman, Ignac Kotnik, Branko Kalc, Ivan Gregorich, Julija Mrčun, Karlo Dolmark, Valerija Pančur; \$1.60 Lučko Mozetič; \$1.— Anton Valher, Andreana Simonetič, Franc Ibič, Silva Krčmar, Stane Kalc, Franc Vrabc, Ivanka Žabkar, Anita Pleško, Janez Vidovič, Ivan Horvat, Alojz Hojnik, Lojze Furlan, Anton Stariha, Ivan Lapuh, Ivan Majcen, Kristina Piscopo.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$4.— Anna Kustec, Ivanka Bayt;

kalo. S Tičetom tudi ni bilo nič. Nekam zamišljeno se je sukal okoli mame. Če je videl, da sem jaz blizu, se je rad kam umaknil. Zdelo se mi je, da mu je mama dala nekak pouk, naj name ne gleda tako zviška. Pa se me je rajši izogibal.

Tako sem šel ogledovat, če bodo hruške kmalu zrele. Ko se tako lepo mirno sprehajam od drevesa do drevesa, slišim, da nekje pojejo orglice. Take na usta, ki od daleč prav milo pojo. Kje le igra in kdo neki?

Previdno sem stopal za godbo, pa videl, da me vleče navzdol proti Povšci. Nič za to! Saj je ata samo rekel, naj tisto reč tam doli pri miru pustim. To bom seveda ubogal, da pa ne smem za glasom orglic, tega ata ni naročil. Z mirno vestjo sem torej korakal navzdol. Orglice so zmerom bolj krepko pele. Kmalu sem zagledal moža, ki je sedel ravno pod našo tepko komaj malo pod cesto ob Povšci. Da, dobro sem videl, kako je premetaval orglice iz enega kota ust v drugega. Kdo bi neki mogel biti? Če ni kakšen pritepenec, ki bi si rad zapomnil, koliko sadu ima letos naša tepka?

Malo zavoljo te sumnje, malo zavoljo lepe muzike sem postopal okoli, da bi me mož opazil. Naenkrat se mi je zasvetilo: Tomažek je! Tisti možakar, ki gostuje na Ravnah! Bog ve, če me pozna? Pa zame je dovolj, da jaz vem, kdo je. Zdaj si moram Tomažka od blizu ogledati. Morebiti mi bo tudi beseda gostač postala bolj domača...

"Stric Tomažek", sem ga prijazno nagovoril, "lepo vam pojejo orglice."

Odstavil je godalo in se ozrl. Prav lepo se mi je nasmejal. "Viš, viš! Ti si pa prijazen fant. Moraš biti Drnuljčev."

"Mgm. Acek sem."

"Prav, Acek! Pa malo prisedi, bova kaj pomoževala!"

Rad sem prisedel in sva res pomoževala, da je bilo nad vse imenitno. Bil je zelo zgovoren. Povedal mi je, da je bil v Lešče vju po opravkih. Nazaj grede se je ustavil pri Boštjančičevih. Mati Barba mu je vse povedala, je pravil, kako je zdaj pri Žirovcu. Luka bo gospodaril in se mu bo reklo Žirovec. Poprej se ni vedelo, kdo je gospodar. Moral bi biti Luka, pa je bila bolj mati Neža, še najbolj pa rajni oče. Zmerom so se prepirali. Zdaj je stari umrl, Neža pa je dala prepisati na Luko. Poprej ni smela: oče so dali njej čez, ker je bila domača. Luka je smel biti samo Nežin mož, gospodar pa ne. Šele zdaj je prevzel tudi gospodarstvo. Žal je takoj prvi dan pokazal, da bo zanič gospodar.

Tomažek je majal z glavo in se čudno smehljaj. Misli se spet pristaviti orglice k ustom, pa sem hitro vprašal: "Kako se pa to ve?"

Tomažek je zadržal orglice in me znova pogledal.

"Kaj bi ti pravil! Premajhen si še in teh reči ne razumeš."

Spet je nesel orglice k ustom, a mu nisem pustil.

"Pa nisem več tako majhen. Saj vsi pravijo, da se mi že pamet odpira."

To je bilo tudi za Tomažka dosti prepričevalno. "Morebiti res", je rekel bolj zase kot zame. Obdržal je orglice blizu ust in nadaljeval: "Kar tjale poglej! Vidiš, zato sem jaz obsedel tu, da si stvar ogledam in zaigram Luku koračnico. Njegovo gospodarstvo je že zakorakalo rakovo pot. Stari se gotovo že v grobu obrača."

Nič nisem razumel.

"Kam naj pogledam?" sem vprašal.

"Tjale čez v tisto novo zaporo! Komaj eno pregrado so na-

redili, pa so morali nehati. Morali bi tri ali vsaj dve. Po tri metre narazen. Vmes pa nasuti kamenja in gramoza in zemlje. Potem bi držalo kot na vekomaj amen. Ena sama pa ne bo."

"Pa ne bodo nič več delali?"

"Nič več. Luka kar verjame, da je zapora dovolj močna. Tako divja ne bo Povšca nikoli, da bi to predrila, pravi. Hm! Če ne bo predrila zapore, bo pa zraven nje pretrgala mehko zemljo. Povšca rada vsako leto naredi veliko povodenj."

Tako sem vedel, da Tomažek pametno govori. Čudil sem se, da Luka teh reči ne uvidi.

"Pa zakaj si Luka ne da dopovedati?"

"Pravi, da nima denarja. Za očetov pogreb je veliko dal. Seveda nima denarja, ko misli najprej na žganje. Vsa dolina se mu smeje."

Moja modrost je običala. Kaj se pravi misliti najprej na žganje, o tem ni vedela moja življenjska skušnja še ničesar. Kaj bi se dalo še vprašati, mi nobena misel ni pokazala. Nazadnje sem bil kar zadovoljen s tem, kar sem zvedel. Delali torej ne bodo več!

Tomažek je končno le spet pristavil orglice. Mislil sem malo počakati, da se naigra. Potem bi ga vprašal, kako se počuti kot gostač. Nisem še imel pripravnih besed na jeziku, da bi načel to vprašanje. Šele zbiral sem jih. Tedaj je pa privozil mimo po cesti težak voz s parom konj. Tomažek je spoznal moža na vozu in mu pomahal. Voz se je ustavil, Tomažek je odšel in se vzpel nanj.

"Zbogom, stric!" sem mu zaklical za slovo.

Ostal sem sam. Nameril sem korake proti domu. Žal mi je bilo, da se s Tomažkom nisem mogel pogovoriti o gostaču. Ko sva govorila o Žirovčevem očetu, bi se bilo dalo čedno omeniti, da so mi nekoč rekli gostač. Morda sem bil jako blizu rešitve tega vprašanja, pa zdaj je spet prepozno.

(Dalje prihodnjič)

\$2.— Jožica Jurin, Helena Pirc.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$20.— Lojze in Marija Košorok; \$11.35 Otroci Slomškove šole, Merrylands; \$5.— A. S.; \$3.— Ivanka Bayt, Anna Kustec (Qld); \$1.— Marta Jakša (S.A.).

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$40.— Jože Krušec; \$20.— Alojz Poklar, S.A. (za lačne); \$15.— Vincenc Štolfa; \$10.— Agata Zupanič, Franc in Draga Vadnjal; \$6.— Julka Mrčun; \$5.— Ivan Kovačič, S.A. (za lačne), Ivan Kovačič (S.A.); \$4.50 Alojz Butinar; \$3.— N. N., Anna Kustec (Qld.), Družina Gerbec, Ivanka Bayt (N.S.W.); \$2.— Jože Podboj; \$0.80 Marija Radin.

SILOSKOVA ZADEVA: \$50.— Ivan Kovačič; \$5.— Petrina Pavlič (namesto venca na grob Valentine Schubert); \$2.— Frances Modic, Jožica Jurin.

BARAGOVA ZADEVA: \$50.— Ivan Kovačič.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$10.— Ivan Legiša (namesto venca na grob p. Bernardu).

Dobrotnikom Bog povrni!

Zimska slovenska idila

MIR BETLEHEMSKEGA DETETA,
KI NAJ VAS SPREMLJA VSE DNI NOVEGA LETA,
VAM VSEM ŽELE IZ SRCA
Slovenski duhovniki in sestre

V TIŠINI ISKANJA

Zarja.

Molitev jutra.

Na kockastih strehah brezimna sled
n o v e g a l e t a .

Korak za korakom
se vtapljam v tvoji globini.

Ne vprašaj zakaj,

ljubezen!

Čas je,

da se tvoja podoba
razlomi na prstih moje samote.

*

V tišini iskanja

je molitev

dozorela v življenje.

DANICA NOVAK

Z Vseh Vetrov

KDO BI SI MISLIL: skromna prošnja p. Valerijana za oprostitev carine je pripeljala do tega, da so rafelske zvonove omenjali celo med vprašanji na zasedanju senata v Canberri. Kdor posluša parlamentno oddajo na radiu, je dne 20. novembra lahko ujel ta "zgodovinski" razgovor o naših zvonovih. Politikom res vse prav pride.

Senator Mulvihill je stavil vprašanje, če bo carinski minister Murphy dovolil zvonovom, izdelanim v republiki Sloveniji, v našo deželo brez carine. Predsednik (Senator M. Cormack) je dal besedo ministru Murphyju in dostavil pripombo: "Ne vem, ali je bil vprašan, da zvoni jutranjice ali večernice..." Minister Murphy pa je na licu mesta potegnil kar na vse tri zvonove in takoj pošteno zazvonil: Obljubil jim je carine prosto pot in poudaril, da kljub mnenju nekaterih senatorjev, češ da trgovina med Avstralijo in Jugoslavijo ne bo cvetela, je tu dokaz začetka trgovske dobe, primer skladnih odnosov med dvema prijateljskima državama...

Ubogi veselovski zvonovi! Še tukaj niso, pa so za ceno oprostitve carine že morali zazvoniti. Res zgodovinski so postali s svojim pritrkavanjem v Canberri: kar novo dobo trgovine so odprli... Kdo bi si mislil kaj takega o treh zvončkih iz Žalca!

NARODNI PRAZNIK osvoboditve izpod tisočletnega avstrijskega jarma ter praznik svobodne slovenske zastave so dne 29. oktobra tudi letos praznovale vse večje skupine slovenskih izseljencev širom sveta. Saj je bil 29. oktober 1918 kaj pomenljiv dan za nas vse. Letos so se pri tej proslavi v Argentini posebej spomnili koroških bratov, ki jih takrat rešitev ni zajela in prav letos trpe dosti zapostavljanja ter kratenja narodnih pravic.

DESET LET JE MINILO dne 22. novembra, kar se je pod krogli zrušil ameriški predsednik John F. Kennedy — človeku se zdi, da je šla od takrat Amerika in z njo svet skozi stoletje sprememb in blodenj. Takrat so bile ZDA na višku svoje moči, upoštevana velisila, ameriški narod v mirnem razvoju sožitja in blagostanja. Uspeli atentat, ki mu je sledil še drugi in uničil življenje bratu Robertu, je spremenil sliko Amerike in ves razvoj je šel drugo pot... Morda bi šel vseeno in ga tudi predsednik Kennedy ne bi mogel ustaviti, a vendar se pogosto sliši iz ameriških ust: Če bi Kennedy živel, bi bilo drugače...

Eden zgodovinarjev je poudaril, da je vzelo Ameriko sto let, da je premostila in prebolela smrt Abrahama Lincolna. Čas desetletja gotovo ni zacelil rane Kennedyjeve smrti in je še dolgo ne bo. Kažejo se ravno nasprotni znaki, polni usodnih posledic.

INŽ. JOŽE SODJA je 23. septembra po dolgi boleznini umrl v Clevelandu, ZDA. Bil je markantna osebnost, moč katoliških načel, velik idealist, požrtvovalni javni delavec, ki je v letih 1935 — 1945 posegal globoko v dogajanja na Slovenskem. Kot odločen protikomunist je bil pod okupacijo med ustanovitelji podtalne Slovenske legije in od vodstva OF kod "izdajalec" na listi za likvidacijo. Z nasilno smrtjo mu je bilo sicer prizanešeno, a v roke ga je sredi 1944 z ostalimi voditelji Slovenske legije dobil Gestapo. Ob koncu vojne so ga iz taborišča Mauthausen rešili Amerikanci ter je šele 1952 toliko okrevljal, da je mogel emigrirati v ZDA. Posledice mučenja je nosil vse življenje ter so tudi pospešile njegovo prerano smrt.

Inž. Sodja je bil rojen 14. maja 1907 v Bohinju. Univerzo je študiral v Franciji in prejel dve diplomi: iz elektrotehnike in hidravlike. Po vrnitvi je prav do

SYDNEY!

SILVESTROVANJE

SYDNEY!

31. decembra ob osmi uri v AUBURN TOWN HALL

Ob zvokih glasbe bratov Plesničarjev iz Melbourn bomo rajali pozno v noč.

Žrebanje naše Guessing Competition bo opolnoči.

Vstopnice so v prodaji pri odbornikih društva.

Vstopnina za odrasle: 6 dolarjev — z vsako vstopnico dobite eno srečko v našem srečolovu

Vstopnice za otroke: 2 dolarja

PRESKRIBITE SI JIH V NAPREJ, DA NE BO RAZOČARANJA!

Za vso hrano in pijačo je preskrbljeno, ker ima društvo dovoljenje za točenje alkoholnih pijač

Za rezervacije telefonirajte na:

76-8561, 644-7095, 728-1264, 631-2009

Odbor SDS

vojne vzgajal na prosvetnih sestankih in zborovanjih nov rod slovenskih katoliških delavcev, kar pa je bilo seveda pripravljavec revolucije že takrat trn v peti. Bil je pravi strokovnjak v študiju socialnega vprašanja. Ob smrti se klanjamo spominu tega težko preizkušane borca za božje in slovenske ideale, katerim je ostal zvest do zadnje ure.

ETIPIO je zadela huda lakota kot posledica dolgo suše. Po poročilih je od lakote umrlo že preko 100.000 ljudi, mnogi tisoči so na poti v isto žalostno smrt, če svet ne bo pomagal. Cerkev in njene organizacije so bile zopet prve, tudi iz Avstralije so kristjani zadnji mesec s svojimi zbirkami veliko pomagali. Žal mnogi taki, ki so svoj čas sami stradali, danes ob polnih mizah pozabljajo na tiste, ki nimajo niti najpotrebnejšega grižljaja kruha za ohranitev življenja. Tudi mi morda. Včasih doma je vsaj berač dobil kos kruha, če je poprosil pred vrati slovenske hiše. Na vrata izseljencev berači ne trkajo, pa tudi vse takele akcije grede tako nekako žalostno mimo nas. Kot bi se branili blagoslova, ki ga je Gospod sam obljubil usmiljenim...

ANNA MAGNANI, svetovnoznana italijanska filmska igralka, je 26. septembra umrla v rimski bolnišnici za rakom. Ko so po pogrebni maši iz cerkve Santa Maria della Minerva prinesli krsto z njenim truplom, ji je tisočglava množica zadnjikrat zaploskala. Zadnje priznanje za njeno odlično igro na filmskem platnu... Zvezdnica je v razgovoru z novinarko ob neki priliki povedala, kako gleda na vero: "Molim, molim, pa koliko!... Mora biti nekaj, ki je večje kot jaz: Bog, ki je dober in ki mi pomaga..."

Malo pred smrtjo je Anna Magnani izpovedala tudi svojo kritiko o modernem filmu: "Sodobni film me sploh ne zanima. Ne zanima me mentaliteta, ne zanima me slab okus režiserjev. Razen nekaterih izjem so vsi filmi taki, da bi jih bilo najbolje uničiti ali se jih sramovati... Če kar naprej plavamo v samih vulgarnostih in umazaniji — recimo jim kar... (Anna ni hotela izreči neke grde rimske besede za take reči), se mi zdi, da so gledalci predobri in bi se po moje morali izogibati kinodvoran..."

Na to kritiko modernih filmov pokojni zvezdnici tudi mi lahko zaploskamo. Vsak pošten človek bo

filmsko umazanijo našega časa tako ocenil.

CISTERCIJANSKA OPATIJA STAMS, zahodno od Innsbrucka v Tirolah, je letos obhajala 700-letnico obstoja. Za nas je zanimiva že zato, ker so jo po vojni obnovili naši slovenski cistercijani iz Stične. Še zdaj je v samostanu več slovenskih patrov, opat pa je slovenski pater Bernard Slova.

Takrat po vojni se je božja previdnost res lepo pokazala. Od nacistov zatrt in brez naraščaja je samostan Stams znova zaživel. Življenje pa so mu dali stiški menihi, ko je samostanu Stični pod novo oblastjo grozil popoln propad, in so bili menihi samo še hlapi na podržavljenem posestvu. Danes kljub razlastitvi Stična še živi in deluje, Stams pa je z injekcijo naših belih menihov, ki so se takrat morali umakniti v Avstrijo, doživel nepričakovano novo pomlad...

Posebnost samostana je edinstvena gimnazija v Evropi: "smučarska gimnazija". Patri se ukvarjajo z vzgojo mladine in imajo v svoji srednji šoli okrog 400 dijakov. Sprejemajo pa same take, ki se posebej zanimajo za smučarski šport ter se vso zimo v njem posebej izpopolnjujejo. V poletnih mesecih morajo potem nadomestiti, kar izgube na rednem študiju z zimskim športom.

GROB JANA PALACHA jim je šel na živce, oziroma številni romarji, ki so grob obiskovali, ga pokrivali s cvetjem in prižigali sveče na njem. Saj se imena menda še spomnite: Jan Palach je praški študent, ki se je ob sovjetski zasedbi Prage in Češkoslovaške na trgu pred kipom sv. Vavla javno polil z bencinom in iz protesta zažgal. Po zadnjih vesteh groba ni več: tajna policija je v noči Janove ostanke odnesla neznano kam. Vendar jo bil kraj groba na vernih duš dan ves prekrit s cvetjem in tudi sveč ni manjkalo: spomina ni bilo mogoče zatreti, četudi so izravnavali grob...

Sicer pa nam ni treba iti na Češko po izravnanе grobove: tudi Ljubljana jih ima že od leta 1945. Grozdetov, Kikljev, Natlačenov, Ehrlichov... Dolgo vrsto imen bi lahko našteval. Ko zgodovina ne bo več lagala, bodo zablesteli kot pravičniki, mučenci za vero in narod. Njih nasilna smrt je gotovo vredna več kot tragično samoubojstvo Palacha, pa četudi iz protesta.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

KOTIČEK NAŠIH MALIH

PRI JASLICAH

V JASLICAH NEBEŠKO DETE
NAM OTROKOM SE SMEHLJA.
K NJEMU VABI NAS IN KLIČE
TUDI BOŽJA MAMICA.

SRCA NJEMU V DAR NESIMO,
Z ANGELI MOLIMO GA,
BOŽJO MAMICO PROSIMO,
NAJ GA NAM V NAROČJE DA!

POGREB PATRA BERNARDA

Ko mi je mama povedala, da je pater Bernard umrl, mi je bilo zelo hudo. Saj sem ga prav dobro poznala, četudi sem še majhna. V torek zvečer sem bila skupaj z mamo in atekom ter mojo mlajšo sestrico Karin pri sv. maši. Po maši smo pokropili mrtvo truplo našega patra. Na pogreb nisem šla, ker sem morala iti v šolo. Ata in mama sta bila in sta povedala, da je bilo zelo dosti duhovnikov in ljudi.

Patra Bernarda se bom rada spominjala v svojih molitvah.

Lep pozdrav vsem koticarjem! — Judy Šajn — Sydney.

P. BERNARD JE UMRL

V sredo 31. oktobra smo se zbrali okrog krste našega dragega patra Bernarda ter ga spremljali na njegov zadnji počitek na slovensko pokopališče v Rookwood. Bilo nas je zelo veliko. Bila je sveta maša, na kateri je bilo zelo dosti duhovnikov. Jaz še nisem nikoli videl toliko duhovnikov, da bi maševali skupaj. Bil sem ministrant. Tudi ministrantov je bilo ta dan dosti. Vsi smo bili nekako počaščeni in bi radi pokojnemu patru ustregli s tem, da strežemo pri oltarju. Tudi oba patra iz Melbourne sta bila na pogrebu. Vsi smo bili zelo žalostni. Moj ata in mama sta bila v narodni noši. Ljudi je pa bilo toliko, da niso mogli vsi v cerkev. Ko smo stali ob odprtem grobu, so naši pevci zelo lepo zapeli, da smo se skoraj vsi jokali. — Peter Šarkan, Merrylands, N.S.W.

DRAGI OTROCI!

Naj se danes spet Sydney oglasi! Kar tri slovenska dekleta vam predstavljam naenkrat. Četudi ni prvi po-

gled izgledajo kot trojčice, so si samo sestre, z različno letnico rojstva. Da jih spoznate: SONJA, IRENA in MARY LIPEC. Vse tri so rojene v Avstraliji.

Najstarejša SONJA je bila rojena 1956. Končala je "MacArthur Girls High School" in je že deset mesecev v službi kot prodajalka. Nedavno je posečala in uspešno končala tudi tečaj za dekoracijo izložbenih oken.

Druga in srednja po letih je IRENA, rojena 1958. Še vedno obiskuje High School in je pri študiju zelo pridna. Najljubši predmet so ji tuji jeziki ter je pred leti za to dobila posebno nagrado ob koncu šolskega leta. Najbolj pa jo zanima socialno delo in bo verjetno to njen življenjski poklic. Rada tudi slika in ima že kar čedno zbirko svojih del. V prostem času pa kaj rada šiva.

Najmlajša MARY je bila rojena 1960 in je še tudi učenka srednje šole. Kaj bo po študiju, se dokončno še ni odločila. Na vprašanje, če bi morda ne hotela postati redovna sestra, je odgovorila: "Ne vem, mislim pa, da nisem dosti dobra za to. Mogoče pa..." Bog daj res, da bi se tudi katera avstralskih Slovenk odločila za redovni poklic. Kdo more reči, da morda Mary ali katero njenih sester ne kliče Bog v svojo službo?

Vse tri Lipčeve sestrice se v prostem času rade posvečajo športu: namiznemu tenisu, balincanju in plavanju. Saj je za ohranitev zdravja tudi šport potreben.

Z veseljem lahko vsemu temu dodamo, da jih materin jezik prav nič ne moti v angleščini: slovenščino vse tri prav dobro obvladajo. Tudi med seboj rade pokramljajo "po domače". Ali ni to lepo? Kdo jih ne bi bil vesel!

Ob koncu žele naša tri dekleta vsem koticarjem VESEL BOŽIČ, Koticikovemu stričku pa obilo pisem v novem letu! — Sestra Miriam.

PORT LINCOLN, S.A. — Hvala za "Knjigo o Indijancih", ki jo je mož Branko dobil kot nagrado za rešitev uganke. Saj smo daleč od slovenskih središč in nam naša knjiga mnogo pomeni. Da težko čakamo tudi mesečnik MISLI, je razumljivo.

Prav z zanimanjem sem brala članek o ZAMEJSKI PRIMORSKI, saj sem pri Trstu doma in so mi kraji znani. Ko sem bila leta 1968 tam na obisku, sem si ogledala tudi omenjeno Marijino svetišče na Vejni — "Griže" pravimo po domače. Res mogočna stavba, da malo takih. Zgornji del je glavno svetišče, pa tudi spodnji del je prostoren. Tu stoji med drugimi tudi oltar sv. Cirila in Metoda. — Za obiskovalce svetišča je lepo preskrbljeno, saj imajo na razpolago tudi okrepčevalnico in seveda prodajalnice spominkov.

Ko so svetišče gradili, je bilo precej govora, da ga je nadškof pozidal iz obljube in Italijani postavili v zahvalo, ker je Trst zopet prišel pod Italijo. Če je res tako, pa ne morem reči. Kot vem, so tudi Slovenci pomagali po svojih močeh in tudi danes kaj radi poromajo k svetišču.

Prilagam malo sliko; morda jo boste mogli porabiti. (Zal je v barvah in premajhna, pa se zato povečava in priprava za tisk ne bi obnesla. Urednik.)

Dragim MISLIM in vsem naročnikom želim obilno milosti za božične praznike. In Bog daj, da bi nas MISLI tudi v novem letu tako redno vsaki mesec obiskovale. — **Roža Franco.**

BRUNSWICK, Vic. — V majski številki MISLI sem bral, da je letos poteklo 25 let, kar so prvi slovenski povojni begunci stopili na avstralska tla. Lepa doba — ta srebrni jubilej bi potreboval malo več omembe. Morda so druge letošnje slovesnosti in skrbi z visokimi obiski krive, da ga nismo bolj proslavili. Sam nisem bil med prvimi, saj sem prišel v novo deželo dve leti kasneje. Spominjam se pa dobro, kako mi je bilo pri srcu, ko smo zapuščali Bagnoli, ki nam je dal kot beguncem zasilno streho.

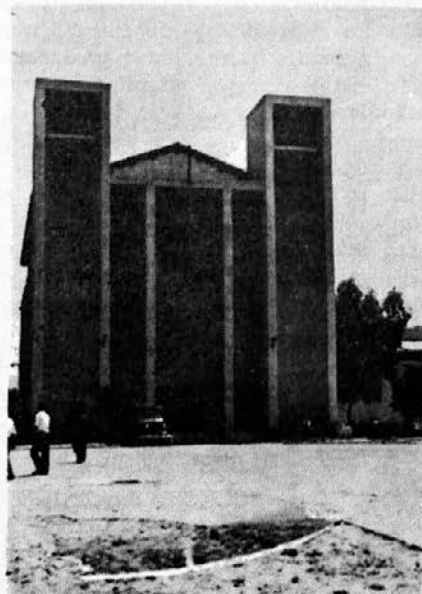
Tu pošiljam sliko cerkvice bagnolskega taborišča pri Neaplju, kjer smo se Bogu priporočali za srečno pot preko morja. Marsikomu starih bralcev bo obudila spomine, saj nisem bil edini, ki sem molil v njej. Spomnimo se še to, kaj smo takrat v tej cerkvi obljubljali in koliko tistih obljub še držimo, to se vpra-

DRUŽINA M. OPPELT, Melbourne,
želi vsem prijateljem in zancem blagoslovljene božične praznike ter uspeha polno novo leto 1974!

Sajmo! Takrat smo še vedeli, zakaj smo morali zapustiti domovino; in znali smo ceniti svobodo ter sleherni grizljaj kruha. Danes, se mi zdi, smo se najedli svobode in belega kruha, pa ne znamo ceniti ne enega ne drugega, Boga pa v svojem obilju pozabljammo... Kaj se Vam ne zdi, da je res tako? Lepe pozdrave! — **Angel Kosem.**

Op.: Hvala za vrstice in poslano sliko bagnolske cerkvice, ki je tudi meni vzbudila spomine, saj sem v njej v decembru 1949 prejel diakonat. Kot vidite, sem sliko objavil in Bog daj, da bi ob 25-letnici več naših mislilo tako kot Vi. Res je šel srebrni jubilej naših prvih priseljencev v Avstralijo nekako mimo. Za konec letnika naj to vsaj malo popravijo klene in navduševalno-optimistične besede Karla Mauserja na strani 340. — Urednik.

CONCORD, N.S.W. — Smrt našega patra Bernarda je tudi mene prizadela. Saj sva dostikrat pomdrovala, prav po domače, kot svoj čas vaški očanci pod lipo pred cerkvijo po nedeljski maši. Pokojni urednik mi ni ostal nobene dolžan, jaz pa njemu ne. Včasih se mi je pobesil nos, če mi je kakšno pošteno zasolil, končno sem pa le moral priznati, da je imel prav in sem kar zaslužil pokrtačenje. Ko sem ga obiskal tistikrat pò objavi svojega članka o patrovi ajdi in čebelah, sem se tudi pripravil, da mi bo kakšno rekel.

Cerkvica v taborišču Bagnoli: pred 25-imi leti je mnogo Slovencev molilo v njej . . .

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,
MELBOURNE, VIC.
(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odpri vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

Pa mi je najprej samo blizu nos pogledal, če je še kaj otekel in se kljub boleznim zasmel — pa sem vedel, da je vse razumel in sva si dobra.

S kom bom pa zdaj modroval, ko je med nami tako malo možakov? V tem sem dal kar prav govorniku na večer pred pogrebom. Figovci smo kar po vrsti, z malo izjemami, in se pred patrom Bernardom lahko skrijemo. Pa se mi zdi, da v srcu dobro vemo, kako in kaj. A malo lepih besed je treba, da pozabimo, zakaj smo danes v tujini in kdo nas je semkaj pognal. Šmenta, še mene bi skoraj izpodneslo. Tisto iz Bernardovih ust "Zamera gor, zamera dol..." sem tudi jaz večkrat slišal, pa tako minogrede k srcu vzela. Šele mrtvi p. Bernard mi je tisto zares v srce vžgal in se bom te poti kar držal. Preveč je med nami podobnih petelinu na vrhu zvonika, ki se obrača kakor ga veter suče. Škoda!

Še eno moram ziniti v javnost. Zaradi tega sem se prav za prav spravil k pisanju. Ne bilo bi prav, da bi

ne povedal zdaj, ko p. Bernarda ni več med nami. O tistem članku v oktobrski številki: NAZAJ K BLAZETU I NEŽICI! Pod mojim imenom je šel v tisk, napisal ga je pa pokojni pater Bernard. Na zadnjem obisku sem bil pri njem, ko mi je rekel: "Pepe, tvoje ime si bom izposodil..." Če bi si ga za kakšno zadolžnico, bi že protestiral; ko je šlo za članek, se mi je še dobro zdelo. Zdaj me pa le vest peče, da bi se bahal s tujim perjem in mora tudi to na dan. Je le pravičnejše, da vemo, kako je bolni pater še zadnji mesec pred smrtjo mislil tudi na slovensko Koroško in predlagal tako posrečeno rešitev za "poglabljanje temeljev celovške slovenske gimnazije". Morda bi Slomškove nedeljske ali sobotne šole res ohranila našo Koroško. Ampak pribiti moram še enkrat: to je bila ideja umirajočega p. Bernarda. Jaz sem imel le toliko zraven, da sem mu posodil svoje ime. — **Pepe Metulj.**

PORTLAND, Vic. — Nedavno sem bral poročilo iz Anglije, da so v Londonu aretirali nekega Andreja Kogoja iz Tržiča na Gorenjskem. Obtožen je bil več prekrškov in tudi revolver ter municijo je našla policija pri njem. Poročilo omenja tudi drug tak primer, ki se je zgodil pred tem: neki Jereb je obiskoval razne slovenske naslove in ljudem celo grozil. Policija je med njegovo prtljago našla kar dva revolverja in je bil zato tudi nekaj časa zaprt v Lutonu. Presenetila pa me je Jerebova izjava, da je naslove Slovencev

Blagoslovljene

BOŽIČNE PRAZNIKE

in uspešno ter zdravo NOVO LETO
želi vsem bravcem in svojim znancom
JANEZ PRIMOŽIČ, Brisbane

na Angleškem dobil — pri Izseljenski Matici v Ljubljani. Se čudno sliši, a tako sem bral in nič kaj všeč mi ni bilo.

Sicer smo daleč od Anglije, a vendar vemo, da v Ljubljani "v skrbi za izseljence" zbirajo tudi naše naslove. Upam, da jih ne bo dobil v roke kak Jereb, pa jih porabil za svoje grožnje tudi nam na peti celini. In upam, da je uprava MISLI v tem dovolj pametna ter so naši naslovi pri njej varni... Lepe pozdrave — **Jože Perin.**

SLOVENSKE MESNICE
ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO
TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)
38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in
303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhild OBERMAN priporočata vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, šunke, slanino, sveže in prekajeno meso itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.
Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!
Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

Naročnikom MISLI, vsem, ki se poslužujete moje agencije ter vsem svojim številnim znancem in prijateljem želi

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
DR. JURE KOCE
3 Beatrice Street, Kew, Victoria

Op.: Nič se ne boj, Jože! MISLI iz naslovnika naročnikov niso še nikomur dajale ne imen in ne naslovov ter jih tudi ne bodo. Rad pa pomagam v izrednih primerih, ko po našem glasilu sorodnik najde sorodnika ali prijatelj prijatelja, včasih po dolgih letih. A takrat se za vsak primer posebej prepričam, da so nameni iskreni. — Urednik.

PARK RIDGE, QLD. — Novembrske MISLI so se res lepo poslovile od dragega nam patra Bernarda in prav je tako. Saj je bil vsem nam Slovencem na peti celini drugi oče. Ob izgubi bi tudi jaz rad izrekel globoko sožalje. Težko bi našel pravih besed, da bi povedal svoje občutke. Strinjam pa se dobesedno z dopisom Riharda in Karle Twrdy iz Fairfielda, N.S.W. v zadnji številki ter tudi v imenu svoje družine pošiljam deset dolarjev za Bernardov tiskovni sklad namesto cvetja na njegov grob. Lepe pozdrave in božična ter novoletna voščila vsem rojakom! — **Mirko Cuderman.**

MELBOURNE — LJUBLJANA

Tudi v novem letu 1974 Vam

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

nudi za evropsko poletje po izredno zmerni ceni polet iz MELBOURNA naravnost v LJUBLJANO.
Odhod dne 1. junija 1974.

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

Čez dan:
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

ZA 900 DOLARJEV OKROG SVETA!

V AVSTRALIJI je precej rojakov, ki imajo sorodnike in prijatelje v ARGENTINI ter bi jih radi obiskali. Čisto razumljivo pa je, da želijo obiskati v prvi vrsti svoj rojstni kraj in svoje najbližje v SLOVENIJI. Tako z žalostjo v srcu opustijo misel na Argentino, kajti obiskati hkrati Argentino in Slovenijo iz daljne Avstralije se jim zdi — vsaj na prvi pogled — predrago in zato neizvedljivo. IN VENDAR NI TAKO!

Po razgovoru z nekaterimi rojaki sem se odločil organizirati sledeče skupinsko potovanje: Približno sredi maja 1974 (točni datumi bodo določeni po želji večine prijavljenih) odhod z letalom iz MELBOURNA preko Sydneya v Papeete (Tahiti) in od tam preko Santiaga v BUENOS AIRES, glavno mesto ARGENTINE. Tam naj bi potniki ostali približno 3—4 tedne. Potem odhod iz Buenos Aires-a preko Frankfurta v SLOVENIJO, kjer ostanejo dva do tri mesece. Vrnitev bi bila po običajni poti preko Singapura v MELBOURNE.

Celotno potovanje okrog sveta bi stalo — reci in piši! — samo okrog 900 dolarjev.

Rojaki in rojakinje, ki se želite udeležiti tega potovanja, prijavite se do dne 10. januarja 1974 na naslov:

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

Za darilne pošiljke, prevode raznih dokumentov itd. se obračajte na našo agencijo!

DOPOLNILNICA

(Ivanka Žabkar)

- E — — — — Kraj v Slov. Primorju
- D — — — — Ena barv
- K — — — — — Tuja beseda za lunin mrk
- R — — — — — Pesem "En hribček..." ga omenja...
- E — — — — Nezmoglost, nebolgljenost
- M — — — — Znano ime med pralnimi praški
- E — — — — Znano žensko ime
- M — — — — Del pohištva
- A — — — — Ribe lovimo z njo
- S — — — — Ne preveč splošno moško ime
- E — — — — — Vodja, voditelj (v angl.)
- K — — — — — Vrsta razstreliva
- U — — — — — Nepoznan človek
- D — — — — — Del posteljnine
- R — — — — — Vrsta vezi
- Z — — — — — Ime celine
- U ! — — — — — Ena živali tako "pravi"

Če si vstavil pravilne besede, ti bosta prva in tretja vrsta črk od zgoraj navzdol nekaj lepega povedali.

Rešitve pošljite najkasneje do 2. januarja na uredništvo, če hočete biti žrebani za nagrado.

REŠITEV "UGANKE V SPOMENIKU" V NOVEMBRSKI ŠTEVILKI:

1. Ida; 2. rak; 3. and; 4. kolesar; 5. prositi; 6. ime; 7. rep; 8. UNO; 9. vid; 10. oje; 11. rum; 12. uta; 13. birma; 14. priča; 15. potep; 16. poleten; 17. klo-basa; 18. poklicati. — Srednje črke SPOMENIKA od zgoraj navzdol ti povedo pesem pogrebnih zvonov:

DANES MENI, JUTRI TEBI! ...

Rešitev so poslali: Ivanka in Branko Žabkar, Sr. Miriam, Vinko Jager, Emilija Šerek, Franc Klun, Sr. Pavla, Alenka, Lučka in Eva Smeru (Argentina), Francka Anžin, Branko in Roža Franco, Angela Vadnjal, Albina Konrad ter Mici Konda.

Izžrebana je bila Sr. Pavla.

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● "Naš maček nima sreče. Ker ni bilo mesa, smo ga navadili na fižol, zdaj bo pa vsak čas še tega zmanjkalo..."

● Prodajalka otroku: "Reci mami, da tega nimamo, ker izvažamo, tega pa nimamo, ker še ne uvažamo!"

● Čemu postavljamo stanovanjske bloke na najrodovitnejšo zemljo? — Zato, da potem uvažamo fižol iz Mehike.

● "Očka, kupi mi eno jabolko!" — "Ne morem. Kupil sem ti ga že prejšnji teden."

● Vinska bratca se pogovarjata. "Jaz s plačo še kar shajam." — "Jaz tudi, le za družino mi nič ne ostane."

● Uganka: Pet kmetov ima pet traktorjev različnih znamk. Kaj imajo kljub temu skupnega? — Odgovor: Pomanjkanje rezervnih delov.

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Gost: "Natakar! V juhi je muha!"

Natakar: "Nemogoče, gospod, saj sem vendar že v kuhinji vse ven pobral!"

Učitelj: "Kaj misliš, Andrejček, ali bi bil Napoleon slaven, če bi živel danes?"

Andrejček: "Seveda, gospod učitelj, saj bi bil star že nad stopetdeset let..."

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejamo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE
ali tudi samo na eno stran

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10

(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VRAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudim

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

**STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI?
Za ZDRAVNIŠKO
in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE**
(Medical and Hospital Benefits)
in po želji tudi za
ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)
Vam je na razpolago

HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporna katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbournu morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

299 La Trobe Street,
MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY 241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806
BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.
NEWTOWN 62 Enmore Rd., Tel. 51-5547, A.H. 32-4806